

SLA Prezidento Vajus Prasidės Lapkričio 1 Dieną, 1944

TARYBOS TELEGRAMA Į ŠVEDIJĄ PABĖGUSIEMS LIETUVIAMS

Daug Suvalkiečių Ir Dzukų Sugebėjo Pabėgti Nuo Rusų Policijos Siatimo

New York, N. Y., spalio 4 d. (LAIC). — Rugsėjo 28 d. Amerikos Lietuvių Taryba pasiuntė Švedijon pabėgusiems lietuviams sekamo turinio telegramą:

„Būkite tikri, kad Šveicarijos Amerikos Valstijų politika pasilieka tokia pat, kokia ji yra busakyla 1940 metų liepos 23 dienos oficialiame valdžios pareiškime. Amerikos Lietuvių Taryba siūnia širdingų sveikinimų visiems atbėgusiems ir linki gerą dieną evakuacijai ir nepriklausomai Lietuvoje“.

Patirta, kad nepaisant Gestapo priemonių ir stropiai saugojamos sienos, daug lietuvių sugebėjo pereiti senprusių apgyventos žemės. Senprusių prieglauda, daugiausiai, pasinaudojo suvalkiečiai ir dzukai. Daug aukščių evakuavosi į Žemaitiją, tuo būdu išvengdami sovietų policijos teroro ir deportavimo.

Netikėtai įvyki užklūpti vokiečiai, matomai, negalėjo evakuacijai sukliudyti, nors nemažas lietuvių skaičius ir liko vietoje.

Gestapo patvarkymas dėl Pabaltijos gyventojų evakuavimo iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos tik toliau pasirodė, kai frontas jau apsisistojė ties Dubisa. Okupacinių vokiečių valdžios patvarkymai šitaip skamba:

„Kiekvienas vyriškis, Vokietijos pilietis, galės apieiti Ostlandą tik tuo atveju, jei jis turi raštišką leidimą. Buvę Lietuvos, Latvijos ir Estijos piliečiai privalo gauti Ostlando komisaro leidimą savo kraštui apiešiti“.

Leidimus išduoda tik komisarai. Vokiečių valdžia paskelbė, kad tik išvardinti asmenys turi teisę išduoti leidimus Vokietijon keliauti.

Leidimus išvažiuoti duoda tik 1896 metų šaukimo vyrams ir vyresniems, jei jų darbas Vokietijoje skaitomas svarbiu ir jei jie išanksto jau buvo numatyti išvešti į Vokietiją.

Iš Lietuvos Žmonės Labai Žiauriai Varomi į Tolimąjį Sibirą

New York, spalio 6 (LPN). — Okupantai Lietuvos žmonių namus, turtą išplėšė ar sunaikino. Didieji pastatai sugriauti. Labai daug Lietuvos žmonių tremiami į Sibirą. Lietuvos žmonių padėtis pasibaisėtina. Lietuvos kariai priešinaisi okupantams. Okupantai naikina lietuvių turtą.

Taip jau buvo atžymėta, naujiems okupantams-rusams įsiveržus vokiečių okupuotam Lietuvon, didžiausiu kentėtoju buvo ne rusai ir ne vokiečiai, bet Lietuvos žmonės. Jų namai, jų ūkiai, visas jų turtas sunaikintas arba išplėštas; didingi nauji Kauno pastatai kaip Vytauto Muziejus, Prisiškėlio šventovė, moderniškos ligoninės — susprogdinti.

Žmonių gyvybes okupantai skaito niekais; su moterimis ir vaikais apsieinama barbariškai. Rusų politinės policijos (NKVD) burliai, karo veiksmų proga, žudo, plėšia ir naikina. Sibiran siunčiamų skaičius toks, kad net gyvulių vagonų nebeužtenka jų pervežimui; tremtinių burliai varomi kaip galvijai — basi, be šiltų drabužių, alkani. Tai tautos naikinimas, tai į daugų šaukiantis skriauda, vykdoma tų, kurie save vadina „taiką ir laisvę mylinti tauta“. Tokio kruvino keršto užklūpti, tik patys narsieji Lietuvos kariai-jaunuoliai teįveikia priešintis, Rusų aklas kerštas ir laukinis žiaurumas tik gilina ir skatina neapykantą.

Gelbėdami savo šeimas ir gyvybes, daug lietuvių bėga nežinia kur, apleidami savo

numylėtas sodybas. Daug bėga vokiečiuosna nežinodami, kad ten jų laukia Vargas ir pragaras. Daug atsidūrė Žemaitijoje, jų tarpe spėjama arkivyskupas Skvireckas. Daugelis iriasi per juras, bijodami vokiečių gestapininkų saulės. Girdėti esama paskendusių juroje. Kaip praneša švedų žinios, ten šveduose atsidūrė ligi spalio 1 dienos naujų atbėgėlių. Paskutinė telegrama iš Stockholmo čia gauta rugsėjo 29 d. sako, kad iš Norvegijos atbėgo du lietuviai, gi iš Suomijos — 107. Jie ten esą dabar internuoti, kaip karo dalyviai.

Spaudoje pasirodžiusi žinutė, buk du Lietuvos vyskupai nužudyti, tikrenybei neatatinka; taip esą pareiškusi L. Pasiuntinys Washingtono.

Lietuvos atstovas Pietų Amerikoje, pasiremdamas Washingtono kolegose oficiale nota, taipgi slaptomis ir viešomis žiniomis iš vokiečių bei rusų okupuotos Lietuvos, pareiškė protestą 1944 m. rugpjūčio 31 d. del vokiečių bei sovietų žiaurumų ir pretenzijų į Lietuvos laisvę ir integralumą. Nota išsiuntinėta vyriausybės.

PARTIZANŲ KOVOS

Francijos radio, Toulouse, paskelbė, kad Ispanijos valdžia uždariusi Francijos-Ispanijos rubežių prie Andora sienos. Tai padaryta del to, kad toje srityje eina didelės partizanų kovos.

Rusai Netoli Klaipėdos

Varšavos Lenkai Pasidavė Naciam

Negavę Reikiamos Pagelbos, Negalėjo Ilgiau Laikytis

Virš du mėnesiai atgal, rusų armijai besiantinant prie Lenkijos sostinės Varšavos, lenkų patriotai sukilo pačiam miestie ir pradėjo žūt-butinę kovą prieš nacius. Sukilėliams vadovavo išgarsėjęs lenkų generolas T. Komorowski, kuris yra pramintas Bor. Sukilėliai kovojo paprastomis šaudyklėmis, kulkosvaizdžiais ir granatomis, kuomet naciai prieš juos naudojo tankus, kanuoles ir svaidomąsias liepsnas. Tai buvo nelygi kova, kurios lenkų istorija niekad neužmirš. Daug tukstančių lenkų žuvo.

Gen. Komorowski visoje Lenkijoje vadovavo požeminį judėjimą, turėdamas apie 500.000 arganizuotą armiją. Naciai už jo galvą buvo paskyrę \$2,000,000. Tai dar jaunas vadas, turįs vos 46 metus amžiaus. Jo vadovaujami patriotai Varšavoje kovojo su dideliu pasiryžimu, bet jiems reikėjo visokios pagelbos. To jie negavo. Nors sąjungiečiai buvo pasiryžę pagelbą suteikti, bet tam, sakoma, pasipriešino rusai. Neturėdami kuo kovoti, Varšavos sukilėliai, po 63 dienų sunkios kovos, turėjo pasiduoti.

Sakoma, ir pats gen. Komorowski patekęs į nacių nelaisvę. Rusai dabar reikiška prieš gen. Komorowskį nepasitenkinimo, buk jis „nelaiku pradėjo“ sukilimą.

Ima Grekiją

Iš Romos pranešama, kad spalio 5 d., puolant iš jūros, anglų kariai išlipo Grekijos vakaruose ir įžengė į Patrai uostą ir paėmė erodromus. Su priešų sisirėmimai įvyko Grekijoje ir pietinėje Albanijoje, bet didelio pasipriešinimo iš vokiečių nesimato ir atrodo, kad nacių dienos Balkanuose jau baigiasi.

Patrai yra trečias didumu Grekijos uostas. Pirmiau buvo pranešta, kad vokiečiai ten turėjo tris divizijas. Miestas Patrai jau užimtas. Jame gyvena 61,000 žmonių. Taipgi sąjungiečių įėjimas įsiveržė ir į Peloponesus pusalį, kuris sudaro Grekijos žemių ketvirtadalį. Didelę dalį to pussalio jau užėmė.

Grekijos gyventojai su dideliu džiaugsmu sutinka amerikiečius ir anglus. Grekai daug nukentėję. Ten siaučia baisios ligos ir badas. Jie dabar išlaisvinami ir sąjungiečiai jais kovingiausiai pasirupins.

KRIMINALISTAI

Premieras Churchill neseniai parlamente pareiškė, kad Vokietijos naci vadai — Hitleris, Goeringas, Gobbelsas ir Himmleris — yra kriminalistai ir visai nereikia manyti, kad juos bausti reikės teismo proceduros. Tas reikiška, kad juos galima sušaudyti be teismo.

Įvairios Žinios

London. — Spalio 9 d. rusai padarė nemažų laimėjimų, bežygiuodami link Rytų Prusijos. Tą dieną jie buvo jau tik 12 mylių nuo Klaipėdos ir 22 mylios nuo Tilžės. Kiti rusų kariuomenės daliniai pasistumėjo gilyn Transsilvanijoje ir Vengrijoje. Rusai taipgi artinasi prie Latvijos sostinės Rygos. Visa Estija jau rusų rankose.

—
Francija. — Amerikiečių pirmoji armija baigia suimti į „žnyplės“ miestą Aachen. Spalio 9 d. tos „žnyplės“ buvo tik vienos mylios platumo. Visi keliai link to vokiečių miesto užimti ir vokiečių garnizonas Aachene apsuptas. Amerikiečiai užėmė vokiečių miestą Wueselen ir buvo visai arti kito miesto, Haaren. Šiaurėje, netoli miesto Nancy amerikiečiai pažengė 6 mylias. Kitos amerikiečių įėjose kovoja Metz fortifikacijose. Septintoji armija pažengė pirmyn link Belfort. Kanadiečiai stengiasi paimti istorišką vietovę Dunquarke. Visame fronte eina didelių susirėmimų. Vokiečiai smarkiai atsikovoja ir atakuoja, bet jie atmušami atgal.

—
Italija. — Amerikos penktoji armija smarkiai kovoja, besiverdama į Bologna. Vokiečiai čia smarkiai atsikovoja. Karo veiksmams labai kenkia blogas oras ir purvas.

—
Pacifikas. — Amerikos karo didaiviai smarkiai atakavo Marcus salas ir nutildė veik visas priešų pakraščius esančias batarėjas. Pietvakariame Pacifike amerikiečiai lakunai vėl bombardavo Filipinus, Papen ir Celebes.

—
Maskva. — Spalio 9 d. į Maskvą atvyko Anglijos premieras Churchill ir užsienio reikalų sekretorius, Anthony Eden. Su jais taipgi atvyko didelis militariškas patarėjų štabas. Jie tarsis su Stalinu ir Molotovu politinius reikalais. Pasitarime dalyvaus ir prez. Roosevelt atstovas Suv. Valstijų ambasadorius Harri-man. — Sovietų laikraštis Karas ir Darbo Klasė smarkiai užatakavo popiežių, buk jis pataikauja naciams, norėdamas sušvelinti taikos sąlygas Vokietijai.

—
Brussels, Belgija. — Belgijoje suareštuota virš 40,000 žmonių, kurie įtariamai pagelbėję naciams. Dvidešimtis militarinių tribunolų juos teisia. Apie 10 tų pardsidavėlių jau nuteisti miriop. Toks pats likimas laukia daugelio kitų.

KALEDINIS PASTAS UŽJURIU

Washingtonas. — Karo departamentas, laivynas ir paštas dar kartą primena, kad kalėdinis siuntinys užjuri esantiems kariams reikiška siųsti tarp rugsėjo ir spalio 15 dienos.

Siuntiniai privalo svėrti ne daugiau 5 svarų ir negali būti ilgesni kaip 15 colių arba nedidesni už 36 colių, sudėjęs ilgį ir plotį. Vienos savaitės laikotarpį tegalima siųsti tam pačiam asmeniui du pačiu adresu tik vieną siuntinį.

Paštas neprims gendančių produktų, kaip pav.: šviežių vaisių ir duštančių daiktų — stiklinių indų ar panašiai.

Netikėtai Nimirė Wandell Willkie

Republikonų Veikėjas Buvo Plačiai Išgarsėjęs Pasauly

New York, N. Y. — Spalio 8 d. ryte nesitikėtai iš gyvųjų tarpo pasitraukė Wandell L. Willkie, buvęs republikonų kandidatas laike prezidento rinkimų 1940 metais. Tai buvo plačiai išgarsėjęs vyras, kuris žymiai pasidarbavo del Amerikos ir bendrai žmonijos gerovės. Jis buvo plačiai žinomas netik Amerikoje, bet ir visame pasauly. Jis ypač išgarsėjo po praeitų metų kelionės „aplank pasaulį“, kuomet aplankė daug valstybių ir, sugrįžęs, parašė savo įspūdžius.

Tai buvo šviesių į gyvenimą pažiūrų žmogus. Buvo geras kalbėtojas ir politikierius. Iš profesijos mokytojas. Pirmiau veikė su demokratais, bet dar pirm 1940 metų prezidento rinkimų su jais atsiskyrė ir nuėjo pas republikonus, kurie ji buvo išstatę kandidatū į prezidento pareigas. Nors jis ir nebuvo išrinktas, bet visviena veikė su savo vienminčiais.

—
Nimirė savo coronary thrombosis, sulaukęs dar tik 52 metus amžiaus. Netik amerikiečiai, bet ir daugelio valstybių didieji pareigūnai jo apgalauja.

Visi Padėkime!

Visi padėkime rinkti aukas National War Fundui laike pravedamo vajaus, kuris tęsis iki lapkričio 11 dieni. Netik padėkime aukas rinkti, bet ir patys aukokime. Aukokime, kiek išsigalėdami. Musų visų pagelbos ir aukų begaliniai reikiška. Iš musų surinktu-suaukotų pinigų bus šelpiami Amerikos kariai ir jų šeimos. Iš tų pinigų didelės sumos skiriamos pašalpai nuo karo nukentėjusių žmonių visame pasauly. Iš tų pinigų bus šelpiami ir musų broliai bei seserys Lietuvoje ir išblaškyti po visą pasaulį.

National War Fund, tai didelės labdaros organizacija. Ji sušelpia visus, kam tik pašalpos reikiška. Per ją mes galime pagelbėti savo sunams, esantiems karo tarnyboje. Per ją musų pinigai pasiekis ir musų brolius lietuvius, nepaisant, kur jie randasi.

Todel padėkime rinkti aukas. Aukokime ir patys. Kai ateis į jus namus autorizuotas rinkikas — neatsisakykite jam suteikti savo auką. Kai jus draugijos susirinkime bus atsikreipta, prašant aukų — pragninkite iš draugijos išdo paaukoti. Jei busite pakalbinti aukų rinkiku — apsiimkite. Visi ir visos, stokime į bendrą darbą, kad šis vajas būtų kopasekmingiausias!

150,000 TONŲ MAISTO

Prez. Rooseveltas paskelbė, kad Italijai dabar labiausiai reikiška maisto, transportacijos ir elektrikinų reikmenų. Todel dabar į Italiją pasiunčiama drabužių ir 150,000 tonų kviečių bei miltų.

VISI SLA NARIAI RENGKIMĖS PRIE SLA PREZIDENTO VAJAUS

Gaukite Bent Po Vieną Narį

SLA Pildomosios Tarybos nuosprendžiu, lapkričio 1 dieną prasidės naujų narių prie SLA prirašymui vajas. Šį vaju pavadiname **SLA PREZIDENTO VAJUS**, kuris tęsis iki gruodžio 31 dieni.

Prieš vajaus prasidėjimą, bus išsiuntinėti SLA prezidento adv. V. F. Laukaičio laišškai visiems SLA nariams, kurių adresai yra žinomi siunčiant jiems Tėvynę. Sykiu su laiškais, bus pasiunčiamos aplikacijos naujų narių prirašymui ir kai kurie reikalingi informaciniai nurodymai.

Siunčiami laišškai nepasiekis visus SLA narius, nes virš 3,000 narių Tėvynė nėra siunčiama, bet jų adresai yra žinomi kuopose, todėl tie SLA nariai, Prezidento Vajui, aplikacijos ir jiems reikalingus nurodymus ir patarimus galės gauti pas savo kuopos sekretorius.

Suvenytose Valstijose randasi šimtai tukstančių viduramžio ir jaunuolių lietuvių, kurie dar nėra SLA nariai. Tad šio vajaus yra tikslas, kad kiekvienas SLA narys pasidarbuotų savo organizacijos labui ir prirašytų po vieną naują narį. Tas padaryti nėra sunku, tik reikiška visiems pasijudinti darban.

Kiekvienas iš musų turime burius pažįstamų draugų, kaimynų ir taipgi daugelio net ir savo šeimos narių, kurie dar nepriklauso prie Susivienijimo ir kurie bus dėkingi budami nariais.

Dabartiniu karo metu, musų gimtoji Šalis Lietuva pergyvena dvi okupacijas ir dvi karo bangas, kurios smarkiai naikina ir lietuvių skaudžiai aukenčia. Šimtai tukstančių nekaltų musų tautos žmonių, suaugusių ir jaunuolių taps išnaikinti. Daugelis jų išmirs neturėdami gyvenimui pastogės, del stokos maisto, drabužių ir medikalės pagelbos. Dabar daugiau, negu bile kada pirmiau, būtina reikiška Amerikos lietuvių vieningumo. Tad šiame vajuje suvienykime Amerikos lietuvių minias po Susivienijimo vėliava.

Susivienijime kiekvienas gali apsidrausti nuo \$100 iki \$5,000. Jei jusų kaimynai, draugai arba šeimų nariai turi apdraudas komercinėse apdraudos kompanijose ir jiems didesnių apdraudas sumų nereikiška, tegul jie apsidraudžia Susivienijime, paimdami kad ir mažiausią \$100 apdraudą; svarba yra tame, kad mes butume susivieniję ir bendromis įjgomis sudarytume Amerikos lietuvių tvirtovę.

Kai kurios SLA kuopos jau gyvai rengiasi prie šio vajaus. Kai kurios kuopos jau yra padariusios pareiškimus, kad jos prirašys tiek naujų narių, kiek dabar narių randasi jų kuopoje.

Šio vajaus reikalu prašome visų SLA kuopų sušaukti nepaprastus narių susirinkimus. Tuose susirinkimuose visi nariai dalyvaukite ir visi bendrai pasitarite ir pasidarykite planus naujų narių gavimui. Neatsilikite nei viena kuopa ir nei vienas narys ar narė. Visi ir vieną kartą pasidarbuokime. Duokime mūsų Susivienijimui Kalėdinę dovaną 15,000 naujų narių šiame SLA Prezidento Vajuje! Suteikta dovana Susivienijimui bus dovana mums patiems ir naujai prisirašantiems, nes Susivienijimas yra musų pačių. Dirbdami Susivienijimui, dirbame patys sau ir savo gerovei. Visi padirbėkime su upu, su pasišventimu ir su energija. Atliktu bendru darbu galėsime pasidžiaugti ir pasidžiauti. Rengkimės visi prie busimo vajaus!

M. J. VINKAS,

SLA sekretorius.

Suomiai Išduoda Pabėgėlius

Spalio 6 d. iš Suomijos sostinės, Helsinkiu, pranešta, kad praėjus savaitės pabaigoje į Suomiją atbėgo apie tukstantis pabėgėlių iš Estijos. Tie žmonės įsėjojo prieglaudas Suomijoje. Bet Suomijos policija juos suėmė ir perdavė Sovietų Rusijos raudonosios armijos žiniai.

Sovietų karininkai prižiūrės, kad visi estai būtų gražinti Estijon ir perduoti komanduojančio karininko žinion.

Tie estai bėgo Suomijon, kuomet Rusijos armija artinosi prie Talino. Dalis tų pabėgėlių kovoje prieš vokiečius ir rusus, o kiti, žinodami iš praeties, ką reikiška gyventi prie Sovietų okupacijos, bėgo

gelbėdami savo gyvybes. Tačiau jiems nepavyko išsigelbėti: jie pateko į rusų nelaisvę ir dabar, galimas daiktas, turės „priederamai“ nukentėti...

300,382 BELAISVIŲ

Karo vyriausybė Washingtono pranešė, kad iki spalio 1 dieni Amerikon atgabenta 300,382 suimtų priešų belaisvių.

London. — Čia gauta žinia, kad apie 100,000 jaunų vokiečių armijos karininkų atšaukti iš karo laukų ir rengiami „naujam karui“ bei slaptam veikimui.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
 PUBLISHED EVERY FRIDAY
 By the Lithuanian Alliance
 of America
 PRANAS BAJORAS
 Editor
 DR. M. J. VIKIKAS
 Business Manager
 YEARLY SUBSCRIPTION RATES
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
 307 W. 30-th St., New York 1, N. Y.
 Tel.: LAcawanna 4-5529

PASTABOS

SPALIO 3-4 dđ. SLA Centre lankėsi SLA prez., brolis V. F. Laukaitis, Jis su sekr., M. J. Viniku, plačiai apkalbėjo nemaža reikalų. Ypač daug pasitarė apie besiantiną vaju ir apie senų skyrių narių perkėlimą į naujai rengiamą skyrių. Musų prezidentas gerai nusiteikęs ir šviesomis akimis žiuri į SLA ateitį. Ypačingai jis yra įsitikinęs, kad busimas vaju bus vienas pasėmingųjų ir kad narių perkėlimas prais kogeriausiu pasisekimu.

SIAME NUMERY jau skelbiame "SLA Prezidento Naujų Narių Prirašėjimo Vaju", kuris prasidės lapkričio 1 d. Pasitikime, kad kaip kituose vajuose, taip šiame visi nariai pasidarbuos sulig savo geriausių išgalių. Šis vajuas nuo buvusiujų skirsis tuo, kad laike jo visi SLA nariai bus organizatoriais, aišku, prityrusieji organizatoriai padirbės daugiau už kitus. — Mums teko nūgrįsti, kad SLA 7 apskritys, gyvuojas Wyoming Klonij, Pa., jau pasiskyrė šiam vaju kvotą — prirašys nemažiau 200 narių. Kokias kvotas pasiskirs kiti apskrčiai — dar neteko sužinoti.

BENDRO Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyriai daugėja: kas savaitė vis susiorganizuoja daugiau ir daugiau tų skyrių. Taip ir reikia. Juk šio fondo tikslai begaliniai kilnūs: sušelpiti savo brolius ir seseris Lietuvoje ir karo išblaškytus po visą pasaulį. Prie tų skyrių suorganizavimo daugely vietų prisideda ir S. L. A. veikėjai, o SLA 299 kp., Rumford, Me., kuriai vadovauja brolis J. Kaulaicia, pati savo skyrių suorganizavo. Kas paseks rumfordiečius?

PAVYZDINGA savo veikimu SLA 352 kp., Detroit, Mich., rodo dar vieną šio sezono veikimo pavyzdį: rudenio ir žiemos metu, po susirinkimų, bus rengiami pasikaitos. Apie tai rašo tos kp. veikėjas ir Tėvynės bendradarbis, brolis J. Overaitis. Tai sekintas pavyzdys!

RETARCAIS Tėvynėje telpa rašinių apie SLA deivintą apskritį, kuris veikia Springfield, Ill., apelinėje. Nors to apskričio ribose yra apie 30 kuopų, bet į apskritį priklauso tik trys kuopos. Praeitame Tėv. numery apie to apskričio veikimą platokai rašė SLA 158 Kuopos Korespondentas. Minimos apelinės S. L. A. kuopų veikėjai turėtų tą korespondenciją persikaityti ir paklausti korespondento patarimo: "Spieskimės į didesnius burelius, tvirtinkime savas mintis ir vienykimės. Juk paskirai gyvendami, mažai galime atlikti. Nebijokime teisybės. Jei pastebime bent kur klaidingą kryptį — pasarg padarykime. Teisingas elgisis prives prie vienybės, kuri yra motina tautos ir visus lygiai priklaudžia".

KUR YRA kandidatuojančių SLA narių busimiams lapkričio 7 dienos rinkimams, rengkimės tokius narius parėmti savo balsais ir patarlime kitiems už juos balsuoti. Pasiskaitykite tu reikalų straipsnį, "Paremkime SLA Narius Laik Rinkimų".

Rinkimams Besiantinant

LAPKRIČIO septintą dieną įvyks prezidento rinkimai. Taipgi bus renkami valstijų ir municipalitetų pareigūnai daugely vietų. Rinkimė agitacija jau eina pilnu garu visame krašte. Aukšaburniai prakalbininkai giria savo partijos tavorą, aukština savo kandidatus ir peikia kitų prekes. Išstatytieji kandidatai žada žmonėms-balsuotojams aukso kalnus. Politikieriai trina rankas, tikėdamies po rinkimų nupuolant į jų sterbles skanskonio nuo "didžiojo stalo".

Rinkimuose dalyvaus daug tukstančių ir lietuvių. Jie, kaip ir kitų didžiūna, sau "geruosius" pasirinks ne todėl, kad jie žino, jog tas ar kitas kandidatas renkamoms pareigoms tinkamas, bet todėl, kad jiems bus įkalbėta vieno ar kito gerumas.

Mums, kaipo bepartivės organizacijos organui, nepridera patarti, už ką balsuoti ir kurios partijos platformė geresnė ar blogesnė. Mes negirsime nė vieno kandidato. Tai ne mūsų reikalas. Mes tik patariame lietuviams visur balsuoti už lietuvius, kur yra kandidatuojančių. Kitų pasirinkimą paliekame tau broli ir sesuo: patys pastudijuokite žmonių darbus ar partijų platformių gerumą ir balsuokite už tuos, kurie jums išrodys geriausi ir tinkamiausi. Bet balsuokite! Nebalsavę, neatliksite savo pilietišky pareigų. Aišku, pirm balsavimo būtinai reikia užsiregistruoti, be ko lapkričio 7 dieną negalėsite balsuoti.

Numirė Garbingas Žmogus

SPALIO 4 d. anksti ryte iš gyvųjų tarpo pasitraukė plačiai išgarsėjęs newyorkietis Alfred E. Smith, sulaukęs 70 metų amžiaus. A. S. Smith buvo kilęs iš neturtingos airių ateivių. New Yorko miesto biednųjų sekcijoje gyvenantis, šeimos. Iš jaunų dienų Smith rodė palinkimą "politikauti". Taip pat iš jaunų dienų jau pradėjo dirbti miesto darbuose ir veikė politikoje. Didelio mokslo nebuvo pasiekęs, net nė High School nebuvo pabaigęs, bet buvo gabus ir todėl staigiai iškilo, kaipo geras veikėjas.

Be kitų pareigų, jis per aštuonis metus buvo New Yorko valstijos gubernatorium. Jam numirus, sakoma ir rašoma, kad geresnio ir gspadoriškesnio gubernatoriaus, kaip A. E. Smith, New Yorko valstija niekad neturėjo.

Pagaliau, politikoje ir demokratų partijoje A. E. Smith iškilo tiek, kad 1928 metais buvo parinktas demokratų kandidatu į Suvienuytų Valstijų prezidentus. Jo neišrinko vyriausiai, sakoma, dėl to, kad jis buvo katalikas, nes sulig Amerikos tradicij dar nė vieną sykį katalikas nebuvo išrinktas šio krašto prezidentu.

Vėlonis buvo geras kalbėtojas ir populiarus netik New Yorke, bet ir visoje Amerikoje. Buvo gero būdo, geraširdis ir teisingas žmogus. Jo veide šypsenia visuomet žėrėjo, nepaisant, kokius vidujinius sunkumus pergyveno. Jis buvo plačiai pagarsėjęs savo ruda kieta skrybėle ir "politišku" cigaru, nuo kurių veik niekad neatsiskyrė.

Tai buvo patriotingas Amerikos pilietis, kuris mylėjo savo tautą, jos žmones ir dėl jų veikė sulig savo geriausių išgalių per visą gyvenimą. Jam atsiskyrus iš gyvųjų tarpo, jo liudi netik jo giminės, draugai, bet ir politiški priešai.

Tokių žmonių, kaip vel. Al. E. Smith, gyvenime pasitaiko labai retai.

Komunistai Atlieka Negarbingą Darbą

KAI P JAU žmome, Amerikos patriotingieji lietuviai yra įsteigę Bendrą Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą. Tai labdaros organizacija, kurios tikslu yra rūpin-tis sušelpimu nuo karo nukentėjusių lietuvių. Ši organizacija yra nare garbingojo National War Fund, kuris pagelbsti šio krašto kariams, jų šeimoms ir įvairių tautų žmonėms, nukentėjusiems nuo karo. NWF, kaip ir lietuviškasis BALF, yra President's Control Board priežiuroje. Kol BALF priimtas į NWF, Amerikos lietuviai — visos sriovės, išskyrus komunistus — turėjo padėti nemažą darbo ir pastangų. Pagaliau, tikslas atsieltas ir dabar BALF rengiasi garbingam labdaros darbui — sušelpimui po visą pasaulį išblaškytų lietuvių.

Šio fondo tikslai yra gražūs ir kilnūs! Bet pasižiūrėkime, kaip į šį mielasirdingą darbą atsineša Amerikos lietuvių komunistų lyderiai. Stengiantis įeiti į NWF, jie slapta skundė lietuvių fondą valdiškoms įstaigoms ir keliaklupščiaudami prašė, kad jis nebutų priimtas į NWF. Tie jų skundai nuėjo niekais — pasiūsti į gurbą ir BALF priimtas į NWF. O dabar, kada jau pradeda realizuoti savo veiklą — komunistų lyderiai jį vėl skundžia. Ir šiuo syk jau nie slap-tai, bet net pasididžiudami tuos savo skundus talpina komunistų organuose. Galimas daiktas, kad ir šie skundai nueis į tą patį gurbą.

Skundikų pirmose eilėse stovi komunistų "čempionas" Antanas Bimba!

Tai (jei blogiau negalima pasakyti) jodošiškas darbas! Ir nors iki šiol dar buvo tokių žmonių, kurie manė, kad ir komunistų lyderiai turi bent krislėlį padorumo ir artimo meilės — paskutinis jų elgisis parodo, kad toks manymas buvo labai klaidingas. O taip esant, mes net negalime atsivaizduoti, kaip jų toks elgis bus įvertinamas tų lietuvių, kurie šiandien karo audrų išblaškyti viso pasaulio dalyse, laukia pluteles duonos ar švaresnio rubo, o tuo tarpu atsiranda tokių beširdžių lietuvių,

Apžvalga

Turėtų Buti Pavyzdžiu LAISVEJE "draugas" A. Bimba sielojasi dėl tų žmonių, kurie pabėgo iš Suomijos ir Pabaltijo valstybių, gelbėdami savo gyvybes nuo nacių ir rusų. Jis tuos žmones vadina "kvizlingais", o Bendram Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui daro priekaištus, kam jis šelpia į Svediją pabėgusius lietuvius. Jis sako, kad "tie kvizlingai turės sugrįžti į Lietuvą ir atlikti išpažintį iš savo gyvenimo". Tarp kita ko, tame rašiny Bimba pabrėžia: "Žmonės negali nei pamiršti, nei dovanoti tiems, kurie padėjo Hitleriui".

Žinoma, kad negali pamiršti ir dovanoti! Bet žmonės dar nepamiršo ir paties "draugo" Bimbos geros pagelbos Hitleriui. Juk visi dar gerai atsime-na, kai dar ne taip labai senai jis organizavo pikietus prie Baltųjų Rumų Washingtone, protestuodamas už tai, kad Amerika gamina ginklus pagalbai Hitlerio užpultų demokratiškų valstybių. Visi dar atsime-na ir niekad nepamirš, kai Bimba, kiek tik galėdamas, pludo demokratiškų valstyvių vadus, o jų tarpe ir musų gerbiąmąjį prez. Rooseveltą, už rengimąsi karui prieš pasaulio pabaisą Hitlerį. O tai buvo neapsakomai didelė pagalba Hitleriui. Tai buvo sabotažavimas prisirengimo kovai už gelbėjimą pavergtųjų ir norimų pavergti žmonių. Nejaug Bimba yra toks bukaprotis ir taip greit pamiršo apie tą savo pasitarimą visos žmonijos priešui Hitleriui? Jei pamiršo, tai mes jam primename ir paklausime: kada jis pats atliks išpažintį iš viso gyvenimo? Jis, kaip "geras" demokratiškų valstybių šalininkas, turėtų būti visiems kvizlingams pavyzdžiu ir pirmutinis atlikti išpažintį iš savo gyvenimo.

Išvijo Misija

KELAIVIS rašo: "Radio paskelbė, kad Washingtono vyriausybė pareikalavo iš Maskvos pasiaiškimo del Amerikos karininkų misijos iš Bulgarijos pašalinimo. "Anglų karininkų misija taip pat buvo bolševikų išvyta iš tenai. "Abidvi alijantų misijos buvo nuvykusios Bulgarijos sostinė Sofijon kelios savaitės atgal į paliaubų pasitarimą. "Kaip žinia, rugsėjo 8 d. Bulgarija paprašė alijantų, kad jie nustatytų jai karo paliaubų sąlygas, nes ji jau nenorinti toliau kariauti. "Kadangi Bulgarija buvo paskelbusi karą tikrai Amerikai ir Anglijai, o su Sovietų Rusija palaikė draugingus santykius, todėl aišku, kad ir tairką daryti ji turėjo su Amerika ir Anglija. Tuo tikslu Amerikos ir Anglijos karo vadovybė nusiuntė Sofijon savo misiją. "Bet Bulgarijon tuo tarpu buvo jau įėjusi Rusijos bolševikų armija. Ir kaip tik alijantų misijos pasiekė Sofiją, rusų armijos vadas tuojau pareikalavo, kad per 24 valandas jos iš Bulgarijos pasišalintų. Amerikiečių misija išvažiavo Turkijon pati; bet anglai, matyt, nenorėjo šito įsakymo klausyti, nes bolševikai susodino juos į automobilius, nuvežė prie Turkijos sienos ir liepė eiti. "Šią savaitę Amerikos užsienio reikalų vedėjas Hull pasiškinė spaudoje atstovams Washingtono, kad paliaubų są-

lygos Bulgarijai ir dabar dar nėra nustatytos. "Tai taip Rusija elgiasi su alijantais, kurie ją aprėdo, maitina ir ginkluoja!"

Išvyko į Rusiją

DARBININKAS rašo: "Šiomis dienomis kvizlingų spauda skelbia, kad Povilas Rotomskis, Sovietų Rusijos konsulato pareigūnas New Yorke, išvyko su savo žmona į "Tarybinę Lietuvą". "Tarybinės Lietuvos" nebuvo ir nėra. Yra tik pavergta Lietuva, del kurios laisvės ir nepriklausomybės kovoja visa tauta. "Kai kas sako, kad Sovietų Rusijos valdžia atsaukė Rotomskį, kaipo neberekalingą kvizlingą. Povilas Rotomskis, budamas Amerikoje, neturėjo jokio kontakto su lietuviiais, o tik su kvizlingais. Tačiau, kaip kvizlingų laikraštis L. rašo, galėjo sakyti tik "limituotas kalbas" estradoje. Tas ir duoda pagrindo tikėti, kad tas "limituotas" kalbėtojas Sovietams neberekalingas".

Maskvos Baimė

NAUJIENOS rašo: "Kodel Rusijos valdžia užsispyrė reikalauti, kad busimoje pasaulio taikos organizacijoje didžiosios valstybės, kurios jeis į Vykdomąją Tarybą, kaipo nuolatiniai nariai, turėtų "veto" teisę, sprendžiant klausimą apie agresoriaus nubaudimą? Juk tai didžiausias absurdas, kokį galima sugalvoti. "Visiems aišku, kad Sovietų valdžia čia turi galvoje save. Ji nori panaudoti "veto" (draudimo) teisę, kada ji pati bus apkaltinta, kaipo agresorius, ir pasaulio organizacija svarstys, ar ją bausti, ar ne. Bet tai reiškia beveik atvirą Maskvos prisipažinimą, kad ji neketina savo agresingų apetitų suvaldyti! Ir ji stengiasi išanksto apsaugoti nuo to, kad kitos didžiosios valstybės nepaimtų jos už pakarpas. "Sovietų Sąjungai, po dabartinio karo, galės aplaužyti ragus tikrai Suvienuytos Valstijos ir Britų Imperija. Kitokių galingų valstybių pasauly nebeliks. Kodel gi Stalinas jų bijo?

"Idomių reveliacijų randa-me vieno Washingtono korespondento rašte. Rusija, sako jisai, bijo ne to, kad ji gali būti nubauta už agresijos žygius ateity. Bet ji nori, kad jai nebutų kliudoma turėti tai, ką ji tikisi galėsianti pasiglemžti dabar. Specialiai ji nenori, kad Baltijos valstybės ir Lenkija atsisauktų į naują pasaulio sąjungą ir pareikalautų savo žemių, kurias Maskva yra pasirijusi prijungti prie Rusijos.

"Jos nusistatymas yra toks", skaitome toje korespondencijoje, "kad mes neprivolome jos verstis atsisakyti nuo Baltijos valstybių, lygiai kaip ji nerikalauja, kad mes grąžintume Texas žemę Meksikai".

"Panašiai, tur būt, jaučiasi vagis, kuris eina vogti ir bijo, kad jo nesučiuptų policija".

Tragedijos Akyvaizdoje

SANDARA rašo: "Laiks nuo laiko okupuotame Vilniuje išlenda kaip pilypas iš kanapių sovietiškas "priemas" Gedvilas. Prieš keletą savaičių jis reikalavo, kad Sov. valstijų vyriausybė įsileistų į Ameriką jo konsu-

liu, kurie globotų milijoninę lietuvių išeiviją. Dabar neseniai tapo paskelbta, jož Sovietiškos Lietuvos vardu Gedvilas daro kokias ten sutartis su panašiais jam kvizlingais. "Amerikiečių spauda didžiūmoje žiuri į tą viską kaip į komediją. Niekas rimtai netiki, kad sovietai galėtų duoti kam nors savivaldybę ir autonomiją. Diktatoriškose šalyse tokie dalykai nėra įmanomi. Musų vyriausybė nekrepia do-mės į tų raudonų kvizlingų reikalavimus pripažinti juos ir priimti jų atstovus. Taigi iki šios vietos viskas tvarkoje.

"Bet kas bus toliau? Amerika ir Anglija nenori kištis į tas sritis, kurias dabar laiko okupavę sovietai. Pastarieji kaišioja nosį į Italiją ir kitas demokratijų atvaduotas šalis. Sovietų atstovai, delegacijos, agentai laisvai važinėja pietinėje ir vakarų Europoje, tuo tarpu nei amerikiečiams, nei anglams nevalia įkelti kojos į Baltijos kraštus arba rytinę Lenkiją. Keisčiausia, tai kad nei vieni, nei antri del to nepagrėiskia jokio protesto. "Kai bolševikai pradėjo vykinti sistematinį terorą Pabaltijoje ir Lenkijoje, Washingtono ir Londono "tylejimas tampa nebesuprantamas.

PASIKALBĖJIMAS

Rašo JONAS J. NIENIUS

VIENĄ GRAŽŲ vakarą įvyko jiedviejų pasikalbėjimas. Jonaš tarė jai: "Mano mylimiausioji!" "Ką pasakysi, mano myliausiasis?" "Tarsi Antanas ar tik nenori vesti musų Mildą. Kaip tau atrodo?" "Aš irgi taip manau. Gal tu turi ką pasakyti prieš tai?" "Nieko, tik geriau būtų, kad jis būtų kiek jaunesnis ir turtingesnis".

"Jonai, nereikia šiaip žiūrėti į dalykus. Jei tik jiedu mylisi, tai ar ne vis tiek, kurio jie amžiaus ir nejaugi ne vis tiek, ar jiedu turtingi, ar ne? Mergina niekad neprivalo tekėti del pinigų".

Mariutė nutilo ir pažvelgė į vyrą. O jis pridurė: "Žinoma, neprivalo, nors kartais tenka išgirsti, kad net ir labai geros ir gražios merginos mano priešingai pasielgti. Jei neklystu, tai ir Mariutė kadaise ketinai ištekti už turtingo vyro".

"Mylimasai, teikis nepasakoti to! Tikėk manimi, aš tau pasnabždėdama, visai neturėjau galvoje, kad tu esi neturtingas. Aš bučiau ištekęsusi už tavęs, kad tu butum neturėjęs ir to, ką mes jau turime. Kartais aš net permažiau ir noriu, kad tu ilgus metus gyventumei su manimi ir aš galėčiau įtikinti tave, kad aš mylėčiau tave ir visai invalida. Nejaugi tu vis dar manai, kad tik tie laimingi, kurie turtingi? Turtai mane negali palenkti. Man tiesiog sunku, kad tu netiki, jog esu pasirijęs dalintis su tavim ir laimėmis ir nelaimėmis ir plaukti vienoje valtėlėje visą musų gyvenimą, jei tektų gyventi tik ir iš to, ką tu gautum elgetaudamas".

Jonas širdingai nusijuokė del nepaprasto žmonos skonio. O ji tyliai tarė: "Ar galima paklausti tavęs vieno daikto?" "Klausk, ko tik nori ir kiek nori".

"Ar tai bus galima, ar nesmagu, jei Dora išteks už N?" "Tai tau šitai rupi? O aš maniau, kad tu busi pastebėjusi kaž ką ypatingo: mano veide senatvės bruožus... Oi, ne — aš ne apie tai maščiau. Aš esu susirūpinęs apie musų sunų Vytautą, kuris yra karo laukuose. Nejaugi, mes galime ką tokio padaryti del to mano Mariute?"

Ji pažvelgė į jį dėkingomis akimis. Tarė: "Jei sveiki sulauksime karo pabaigos — sukviesime visus musų vaikus, anukus ir jiems iškelsime sueigą su gražiu programėliu. "Pasikviesime kaimynus ir draugus. "Šeimyniškas pasikalbėjimas tuomet bus".

Šelpkim Brolius Lietuvoje

Ir vasaros jau sezonas, Spalva žalia pasipuošęs, Tartum didis kokis ponas, Mus apleisti pasiruošęs.

Trumpu laiku vėsus oras Musų veidus vėl bučiuos, Akstins musų gerus norus Ir veiklumo mums priduos.

Darbai kilnūs musų laukia — Visuomenės ir tėvynės, Nes lietuviui graudžiai verkia, Surakinti ten grandinėms...

Karas eina jau prie galo, Gal tėvynė laisva bus. Bet ant musų brolių stalo Nėra duonos net juodos!...

Todel broliai ir seselės, Mes vargus jų prisiminkim Ir iš savo kilnios valios Juos nuo bado mes apginkim!

J. NAUJALIS.

Kariniai sumetimai nepateisina naikinimą mažų tautelių; kariniai sumetimai neverčia užmerkti akių prieš nuogus žiaurumo faktus išvaduotuose kraštuose. Piktadarybę reikėtų sulaukyti kol ji neįleido pergilai šaknų ir neišsiplėtojo.

"Tie žmonės, kurie žiuri į įvykius Baltijos kraštuose kaip po bolševikišką komediją ir kaip į žaidimą su "autonomijom" gali pervėlai įsitikinti, jog tai buta didžiausios tragedijos, kuri nusinešė šimtus tukstančių nekaltų gyvbių".

Didelis Laimėjimas

VIEŅYBĖS redaktorius, savo skilty "Dabar" rašo: "Kalbant apie Bendrą Amerikos Lietuvių Fondą..."

"Tautiniame Karp Fonde figuruoja tik Suvienuytos Tautos, ypač tos, kurioms teikiama Amerikos pašalpa.

"Bet lietuvių, kurie nefiguruoja Surienytose Tautose, vis dėlto turi savo skyrių Tautiniame Karp Fonde.

"To neturi nei latviai, nei estai. "Kaip sav norite, bet Bendro Amerikos Lietuvių Fondo būvimas Tautiniame Karp Fonde yra didelis laimėjimas kovoje del Lietuvos nepriklausomybės".

VERPETAI

Didžiojo Karo Novelė

Parasė Pranas Bajoras

V...

Šį veikalą skiriu įvairiuose mušiuose žuvusiems lietuviams-kariams.

15.

GELEŽINKELIO stotis žmonėmis gužėjo: naujokų ir juos lydintųjų didelė minia susirinkusi. Motinos, tėvai, seserys, broliai ir meilutės savo artimųjų atsisveikinti atvykę. Žmonių kalbos ir atodūsiai dideliu chaosu didelėje-erdvioje stoty aidėjo. Visur tik klegėjo, kalbėjo, aimanavo, aiškėjo, krupėjo... Visa tai patrubočių-muzikantų burys begrodamas nusstelbti stengtųsi...

Jonas su Petre tame sukury maišėsi. Jonas bandė ką tokio galvoti, su Petre kalbėtis, bet mintys nesirio. Jo akys siubuojančią minią sekė. Kai jis pažūrėjo į Petrę — jos akys išrodė lyg stiklinės: jei bent kas ją tik paliestų — ji verkty pradėtų ir ilgai-ilgai ji raudotų...

Pagaliau, užsikabino Petrę Jonui už kaklo. Sirdingai ir karštai ji pabučiavo ir tarė: "Neludėk!... Buk drąsus... Mane irgi kai kada prisimink... Aš visuomet tave savo širdy nešiosiu... Visuomet apie tave galvosiu ir sugrįžtant lauksiu..."

Jonas atsakė: "Neužmiršiu... Buk gera... Lauk sugrįžtant... Brangioji mano!..."

Petrė maloniū balsu vėl pratarė: "Mielasis mano!... Lauksiu tavęs, kaip užtekantios saulės..."

Atsibučiavo, atsiskyrė. Jonas į traukinį įbėgo, Petrę siubuojančioje, užiančioje minioje pasiliko...

Jonas, apsiblausęs, traukinį sėdėjo. Minčių mintys jo galvoje kunkuliuavo-virė... Jis užsisvajotoj tiek, kad rodos ne šiame pasauly gyveno.

Staiga Jonas pajuto: kaž kas jį už rankovės traukė ir klausė: "Ar matai?..."

Jonas atsisuko ir pastebėjo šalia savęs stovintį jaunuolį, busimą kareivį. Atklausė: "Ką ir kur?..."

Jaunuolis parodė Jonui pro langą. "Pažiūrėk ten..."

Jonas žvilgtelėjo. Matė: motinos savo sumams, merginos savo meilutėms už kaklų kabinosi ir isteriškai verkė...

Nepažįstamasis vėl Joną paklausė: "Ar matai dabar?..."

"Taip... Matau..."

jimai sužė. Daugybė rankų aukštyn iškilo. Ore skepetukai suplevėsavo. Visur girdėjosi: "Sudiev!... Laimingai!..."

Žvalgėsi Jonas ir pasiliekančius tēmijo. Matė: motinos ir meilutės alpo ir puldamos žemėn dievop šaukėsi. O, antai, ir Petrę tarpe pasiliekančiųjų klupojo ir ant krutinės susidėjusi rankas ką tai kalbėjo...

Jonui viskas akyse mirguliuavo. Viskas kokia tai rukių pluta traukėsi ir pamažėl nyko...

Traukinys, staugdamas, važiavo. Į karo stovyklą skubėjo, naują burį jaunuolių karo dievaičių vežė. Kai kurie jaunuoliai, iš nerimo, skardžias dainuokas dainavo. Jonas prie traukinio lango sėdėjo ir pravažiuojamus vaizdus tēmijo. Stoty palikti vaizdai jį sekė...

16. GREITAI važiuavęs, traukinys sustojo. Karo stovyklą pasiekė. Čia tikra karo mašina: trimitai garsiai gaudė, kur tai pratimams šaudė, kareivių būriai paskubomis maršavo — svarbiais reikalais, matyti, jie kur tai veik bėgo...

Sustojusį traukinį burys karininkų pasitiko. Visi atvestieji iš traukinio išlipo. Dideliais būriais išsiriškavo. Tai karo medžiaga žalioji... Jie klegėjo, šnekučiavosi. Senesnieji kareiviai, pro juos praeidami, iš jų tvėčiojo, si, karo bukle baugino. Karininkai visokius įsakymus davinėjo, į tiesias eiles statė, šukavo ir jau barė...

Jonas pirmu sykiu karo įsakymą išgirdo: "Užsilaikykite ramiai!..."

Pagaliau, karininkai į suskirstė naujokus į mažus būrelius ir kas sau po vieną nusivedė.

Naujokų burį karininkas prie kareivinės durų sulaukė. Tame burį ir Jonas Prabaras.

Karininkas į juos prabilo: "Jūs dar žaliukai... Karinio gyvenimo dar nepažįstate... Kareivio pareigų nežinote... Bet mes jus to išmokysime... Kitoki žmonės jūs busite..."

Po to, davė jiems po dalį reikmenų: valgiui reikalingus indus, patalines, po karišką kepurę. Tai padarius, liepė suėiti į kareivinę, parodė guolius, įsakė pasirinkti po lovą...

Prieš išėjimą, karininkas pasakė: "Jauskitės, kaip namie, nes čia dabar jūsų namai..."

Jaunimas klegėjo. Jonas žvalgėsi į visas puses. Visi esantieji jaunuoliai jam svetimi, nepažįstami. A, kad bent vieną draugą ar pažįstamą Jonus čia surastų! Kaip gera būtų! Pirmuosio savo karinio gyvenimo įspūdžius jam pasipasakotų. Bet dabar: lyg pagautas, nuo draugų, giminių ir pažįstamųjų atskirtas...

Temo. Dangumi vis dar tokie pat, juodi, debesys, slankiojo. Ant kareivinės sienų tamsoki, bauginanti šešėliai šliaužiojo. Jie ką tokio nepaprasto, Jonui niekad nematyto, vaizdavo. Busimieji kareiviai savo guolius taisėsi, atsinešus ir gautus daiktus, kur galėdami, slėpėsi...

17. SUTEMĖ. Kai kurie naujokai išėjo stovyklon pasižiūrėti, jau pirmiau čia pribuvusių savo draugų, giminių ir pažįstamų atlankyti.

Kareivinėje naujokų nedaug. Tik nedrąsesnieji pasilikę. Jų tarpe ir Jonas. Juos visus saržantas prižiūrėjo. Jie tai ant lovų susėdę kortavo, tai šiaip sau būreliuose sustoję kalbėjosi, šnekučiavo.

Kareivinės vidury, smarkiai liepsnodamas, pečius kurenosi. Liepsnos siuluetai dideliais atspindžiais ant sienos "raudoną šokį" šoko... Prieš pečių naujokų burys sėdėjo. Visų jų veidai rūsūs. Juk dar tik kelios valandos jie

buvo namie, laisvi, o čia juos jau saržantas prižiūri ir tvarko, apie karo tarnybos pareigas jiems pasakoja. Apie visokias drausmes kalba.

Saržantas sakė: "Kariuomenė, tai ne pilietinis gyvenimas... Kariuomenėje viskas atliekama sulig laikrodžiu — sulig įsakymų: laiku reikia gulti, miegoti, keltis, praustis, rengtis, valgyti, muštruoti... O tų įsakymų — daugybė..."

Saržantas atsiduso. Jį pasekė kiti. Jonui taip pat iš gilumos krutinės atodūsiai išsiveržė.

Jonas nedrąsiai paklausė: "O jei nepadarėtum, kas liepiama?..."

Saržantas atklausė: "Norėjai pasakyti, jei nepaklausytum?..."

"Taip..."

Saržantas paaiškino: "Kariuomenėje tokio žodžio nėra... Na, o dasileiskim, jei nepaklausytum — bausmė, brolyti. Didelė bausmė! O-o!..."

Saržantas toliau plepėjo: "Pamenu — eiliniu buvau. Einu, kartą, per kiemą. Pasižiūriu — liutenantas prieš mane stovi... Bara jis mane, kodėl jam neatidaviau pagarbos... Suprantate? Bara už tokį menkinėkį... Teisnaus, kad praeidamas jo nepastebėjau. Bet jis rėkė: 'Rytoj pasikalbėsime! Apie tai kapitonui galėsi pasisakyti!'"

"Vienas naujokų paklausė: "Ir kasgi nutiko sekamą dieną?"

"Aš tos dienos ilgai neužmiršiu... Už to liutenanto nepagerbimą mane saivatei laiko daboklėn pasodino... Suprantate? Daboklėn..."

Daugelis nustebė: "Šitaip!?"

Saržantas vėl giliai atsiduso. Kalbėjo: "Kariuomenėje drausmė, drausmė ir dar kartą drausmė... Be drausmės kariuomenė būtų taip, kaip virklas be druskos. Visą reikia pildyti ir atlikti. Nepildysi — nukentėsi... E-e, čia tai ne civilinis gyvenimas!..."

Prie saržanto ir jį apspitusio būrelio dar daugiau naujokų sustojo. Jis vis aiškino: "Štai, ateis dešimta valanda — visi turėsite gulti. Prieš dešimtą penkiolika minutų aš sušvilpsiu žvilpuku — visi turėsite tinkamai prisirengti savo lovas. Dešimtą visi gulsite. Rytoj ryte šeštą valandą aš vėl sušvilpsiu — jums reikės keltis, skubiai rengtis, paskubomis į kiemą bėgti ir ten rytmetinei peržvalgai pasirodyti. Po to — pusryčiai. Pavalgius — kariško mušto mokysimės... Ir taip kasdien, kaip kokiam mašina, be jokio sustojimo, eisite, sukiositės ir kas bus liepiama darysite..."

Dar nepabaigus saržantui kalbėti, kaž kas garsiai atsiduso: "O-o!... Tai mat kaip!..."

Saržantas dar paaiškino: "Beje, čia baudžiama už avalinės nemusavimą, valgiams, indų neišsiplovimą, šaudyklės neprižiūrėjimą... Vi suomet turi būti švarus. Patalinė reikia laiku ir tinkamai pasikloti, rubus pačiam išsiplauti... Ir visa tai turi atlikti pats. Tamų kariuomenėje nėra. O jei ne — nesmagumai, persekiojimai, daboklė..."

Jiems besikalbant, laikrodžio rodyklė dešimtos artinosi. Išėjusieji stovyklos apžiūrėti, į kareivinę grįžo. Kai kurie pasakojo:

"Is viso krašto jaunimas, kaip vanduo, į stovyklą plaukia... Taukinys paskui traukinį burius naujokų atveža... Visur jaunimo pilna... Dainos ir šukavimai aidi..."

Penkiolika minutų iki dešimtos. Saržantas sušvilpė pasitaisyti guolius. Tai padarius — vėl sušvilpė. Visi prie lovų sustojo. Dešimtą valandą dar sušvilpė. Visi sugulė... Saržantas užgesino šviesas...

Prigesinto pečiuko liepsna raudonais siuluetais ant sienos šoko. Jonas norėjo užmigt, bet negalėjo: visos dienos nauji pergyvenimai jam vaizdavosi...

Apie vidurnaktį didelė lietaus ir perkunijos audra iškilo. Braškėjo kareivinės sienos, tratėjo langai, į stogą stambūs lietaus lašai barškino. Jonas girdėjo: vienas vyrukas, pasikrupčio-

damas, verkė. Ar palikto gyvenimo jis gailėjosi, ar dėl nežinomo likimo jam širdis plyšo — Jonas nežinojo. Tik verkiančiojo žodžius girdėjo: "Motin — neverk... Lauk manęs sugrįžtant... Neludėk, mano brangi motinėle..."

Sielos Autografas

Rašo V. J. B.

PRADŽIOJE Didysis Mokytojas užrašė ant baltų musų sielų lapų gyvenimo tekstą savo paties ranka. Tas tekstas buvo sielose užrašytas vienodai. Mes iškeliamome plačiomis, puikiomis raidėmis parašytas švelnumu ir grodžiu, ir tokias gražias šventai pasižadėjome atgrąžinti Mokytojui, kuris patikrintų jas amžinu gyvenimu.

Bet, vargas! Keli mus galėsime atgrąžinti šiuos sąsiuvinius nesuteptus ir nesudėmėtus?

Žmogus — mokinyš žmogus — ima krumpiuotą plunksną ir pamirko ją kraujuje, ir kreveizoja eilutę po eilutės apie neviltingą, supurvintą savo autografo nepasiekiamo klestėjimo ir įjegos imitaciją musų sielų viršūnėje.

Ir šitaip jie kreveizoja ir kreveizoja nepalstančiu kartojimu, kol balti gražūs lapai lieka užkloti nepadoriomis dėmėmis, ir Mokytojo kopija nebematoma. Todel, nėra ko stebėtis, kad mes atsitraukiame ir slepiamės, ir dykinėjame kiek galime pirma, negu įteikiame Mokytojui savo sąsiuvinius del peržiūrėjimo.

Kaip supurvinti žmonių dulkėmis ir sudėmėti nekaltųjų krauju, kai kurie jų atrodė?

Tikrai, kai kurie atrodys gražesni už kitus! Tie klusnieji ir žmonių niekinami, nuskrastieji ir persekiojamieji, mylintieji ir pamestieji, kenčiantieji ir netekę vilties, silpnieji ir karingieji, vieniešai ir prislėgtieji, gerų knygų autoriai, naujagimių kudikių motinos, žiaurių vyrų melios žmonos — šiu Didžiojo Mokytojo įkvėpimo vaikų sieloms tyras ir nesuteptas jo autografas bus įteiktas kvotimui dienore.

Lapas gali būti suplyšęs ir žymės ašarų, kurios bėrėjo tarsi maldos kilančios dangun, gali tamsinti ir dėmėti šventą kopiją, bet jos skaiti, aštri ir puiki apybraiža dar smarkiau žėrės ir liepsnos ir įrodys gyvenimo pamoką, kad kenčiančioji žmonija amžių amžius studijavo — amžiną trumpą proto, kuris nugali medžiagą!

Kokiomis puikiomis ir kilniomis poemomis pasiliks šios kenčiančios ir pavargusios sielos, kada Mokytojo ranka pasirašys ir prispaus antspaudą ant jų sąsiuviniių?

Bet ką pasakyti apie slėgėją? Nekaltybės suviliotoja? Apie tą, kuris laiko atkišęs nuodų taurę, kad jaunieji ir tyromis širdimis gertų?

Atsakykit į tai jus, kurie atnešėt nelaimę ir desolaciją moteries širdžiai? O kaip pateisinti tuos, kurie lipšniomis savo lupomis ir kvėpuojančiais atdusiais, savo tiesos ir pastovumo pažadais, savo apgaule ir pabėgimu sunaikino jos kuną ir sielą? Ir todėl moteries virto moteriškos garbės griuvėsiais! Moteriškų sielų griuvėsiais! Gyvenimo ir meilės griuvėsiais!

Bet palukanos nedings — kiekvienas susilauks už gerus ar blogus savo darbus palukanų. Viskas ateis skirtu laiku. Niekas nepabėgs iš Mokytojo nemiegančios akies! Netiesus visuomet toks didis ir realus, kaip ir tiesus. Joks žodis ar darbas, joks žvilgsnis ar mintis, joks motivas nepradings, bet bus pažymėta ant musų gyvenimo programos, ir priderančiai bus realizuota ir atgrąžinta, ir išlaikyta, kad nuvesti dangų, arba patvindyti pragarą — visugeriausiais ir kilniausiais karo ar taikos veiksmais, visa pagalba suteikta svetimiams, raminančiais žodžiais neviltingiems, meilės ir užuojautos ir paramos darbais nupuoluosiems, pakėlimu ir paguoda vienišams, sudraskytoms širdims ir netekusiems drąsos, gelbėjimu ir šelpimu našlių, našlaičių ir betėvių, ir saugojimu beginklių.

Siems darbams nereikia poeto, kad kurti iš jų poetas. Jie patys yra poemos, nes jie gyvens per amžių amžius — iki amžinybės, ir kada Didysis Mokytojas atskleis užlipdytą knygą paskutinio patikrinimo dienore, šios gyvenimo istorijos poemos bus įrašytos purpuro ir aukso raidėmis ir skaidrės pasirašytu Mokytojo Autografu.

SIELOS MINTYS

Gyvenime, tavo nesiliaujama drama iki šiol žaidžiama; taikoj ar kovoj, visi dalyvauja tavo keistame plane; kiekvienas vaidina menką savo vaidmenį.

Šiandien liudėsis sopuliai gniaužo ir drąško sielą. Linksmybėje ir reikšmingoje puotoje, rytojūs išiekvotas, nes širdis silpna.

Abejojanti širdie, liaukis spręsti gyvenimo problemas; liaukis įrodyti praeitį, sie-

lą ir ateitį. Jų misterija tik gąsdina. Musų kelias gludi plačioje amžinybės juroje; valandėlę paisėję tarp praeities ir ateities, mes nuplaukiame ir atsistojame žalioje laiko saloje. Jos lapuoti krantai ir šlakuoti lukštai vilioja musų rimtą likimą.

O siela, tavo laivelis plaukia nežinomu keliu, kad pasiekti šią salą, ir tavo prielauka storu šydu uždengta. Taigi, sustok pakrantėje — pastoviai mintimi pažink realybę.

Laikas yra dovana, kurioje tavo kilnus likimas supas. Tu laikai savo laimę savo rankoje.

Ar Sulauks Lietuvis?...

LYGIŲ PRAKABA

Rašo PRANAS EIMUTIS

TIK ATSIVAIZDINKIME, ką, sakysim per dvidešimt penkis metus, pergyveno musų broliai ir seserys Lietuvoje. Jie pergyveno didelius džiaugsmus, kai Lietuva buvo laisva ir nepriklausoma. Jie pergyveno didelius sunkumus laike pirmosios 1940-1941 metų okupacijos. Tuomet buvo žmonės kalinami, į šaltąjį Sibirą vyrai, moterys, vaikai ir seneliai siunčiami. Buvo didelė drausmė, didelis okupanto čekisto žiaurumas. Lietuvos vėliava be pasigailėjimo suniekinta...

Sunkūs tai buvo laikai lietuviui! Bene sunkesni, negu rusiškų carų vergijoje. Tuomet lietuvis žiūrėjo į pasaulį. Žiūrėdamas, laukė pagelbos. Sauskėsi į gerasirdžius žmones, prašydamas užtarimo.

Is tolimųjų vakarų, kur gyvena milijonas lietuvių, lietuvis išgirdo demokratiškojo pasaulio vyriausio pareigūno žodžius: "Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė tik laikinai įkalinta. Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma! Amerika jai padės išlaisvinti!"

Laukė lietuvis... Bet naujas ponas į Lietuvą atėjo. Tai dar aršesnis, dar labiau apsikaukęs ginklu, piktumu ir pagieža. Tai nacių rudas. Tai dar nesenu dienų draugas pirmųjų Lietuvos okupantų, jis, pasišėmęs kryžiotiško žiaurumo iš praeities, kankino, kryžiauvio lietuvių ir alino-apiplėšė jų žemę. Jis varė tukstančius lietuvių ir savo kraštą gaminti pekliškos karo mašinos pabuklus.

Vėl lietuvis dairėsi į tolimus kraštus. Vėl šaukėsi užtarimo. Didesnis užtarimas dabar atėjo. Visas demokratiškasis pasaulis susuko: "Mes sunaikinsime praeitį priešą! Mes išvaduosime Lietuvą taip, kaip vaduojame visas nacijų pavergtas valstybes ir jų žmones! Tik jūs lietuvių nepasiduokite! Tik jūs ginkitės to bjauraus priešišo!"

Bėgo priešų vargintas lietuvis nuo savo žagrės į miškus, lindo į požemį. Pastiprintas stipriųjų prižadų, lietuvis pridėjo savo kadir menką dalelę nakinti priešą. Jis kovojo ir laukė. Laukė šviesesnės dienos — išlaisvinimo.

Sulaukė... Lietuvos miestuose, miesteliuose, kaimuose ir ukiuose dar kartą susikulė dvi pragarinės karo mašinos. Degė tie miestai, miesteliai, pleškėjo kaimai ir ukiai. Duobavosi nuo kulčių Lietuvos laukia šventieji. Liejosi kraujas nekaltu, svetimų kankinamų lietuviu. Lietuvis kentėjo. Kentėdamas, manė, kad tai jau paskutinės kančios. Tikėjo, kad už tas kančias jam bus simteriopai atlyginta, kad tomis kančiomis jis atpirks Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Nusivilė, belaukdamas... Naujas "laisvintojas", tas demokratiškų valstybių ir idėjų prietelis, ne laisvę, ne nepriklausomybę lietuviui atnešė. Jis atnešė mirtį ir išniekinimą. Jis vėl, kaip aršiausia pamotė, renka laisvės trokštančius Lietuvos sunus ir dukteris ir siunčia juos į kalėjimą, į Sibirą ir į amžiną... Siunčia su panieka ir neapykanta, kam lietuvis nori laisvo gyvenimo, kodėl jis neužsideda ant savo sprando svetimo jungo — jam nepri-taikomos ir nenorimos komunizmo idėjos...

Vėl lietuvių kančios didelės. Vėl gyvenieji šaukiasi į pasaulį, į tolimus kraštus — į savo brolius, kurie gyvena laisvoje ir nepriklausomoje Amerikoje. Vėl jie prašo užtarimo, nes jie nori likti gyvais, kad pamačius tą gražųjį pasaulį, kuomet bus geresnė santvarka, kuomet visiems bus leista apsispręsti, kaip jie nori savo valstybėje tvarkytis ir gyventi.

Is tolimojo krašto jie girdi daug sunkių atodusių. Dalis jų brolių sielojasi ir rengiasi jiems padėti. Kiti is savo brolių ir seserų kančių tvčiojasi: jie pritaria jų kankinimui. Jie pritaria Lietuvos pavergimui. Dar kiti, lyg kaž ko išsigandę, tik marmtelna, kai jų broliai žiauriai persekiojami ir žudomi...

Bet Lietuvos lietuvis laukia. Ar sulauks jis pilno užtarimo? Ar bus jis išlaisvintas taip, kaip norima išlaisvinti daugelio kitų pavergtų valstybių žmones?...

SLA Reikalai ir Veikla

Paremkite SLA Narius Laike Rinkimų

MUSŲ Susivienijimas yra bepartinė organizacija. Mes nesikišame ir nesikišime į didžiąją rinkimų politiką. Tai paliekame SLA veikėjams, kurie veikia vienoje, kitoje ar trečioje partijoje. Narių neraginame ir neraginsime rinkti vieną ar kitą kandidatą. Suv. Valsčių prezidentu. Tai gali padaryti patys SLA nariai — balsuodami už tą žmogų, kuris jų autonomne yra geriausias.

Tačiau kas liečia SLA narius, kandidatuojančius į vieną ar kitą aukštą urėdą — turime būti vieningi ir parenti juos, nepaisant kurios partijos tikiu jie kandidatuoja. Parenti mes juos turime dėl to, kad mūsų pareiga yra pagelbėti savo narius, siekiantiems bent ko aukštesnio.

Šio tarpu, kiek žinome, du SLA nariai-veikėjai yra parinkti į aukštas vietas rinkimuose. Chicagoje, respublikonų tikiu, į miesto teisėjo urėdą kandidatuoja SLA 322 kuopos narys-veikėjas adv. A. A. Olsis, o Luzerne County, Pa., demokratų tikiu į Pensylvania seimeio senatorius kandidatuoja SLA 115 kp. narys, žymus biznierių P. M. Margie (Remarčikas). Siedu vyrai yra verti tų vietų. Juos reikia savo balsais parenti, o jei jie bus išrinkti — mums bus didelė garbė ir pasididžiavimas, kad mūsų parama jiems pavyko svarbias vietas atsiekti. Jie, aišku, prie kiekvienos progos stengsis daryti gero lietuviams, o ypač padės Lietuvos bylai kovoje už laisvę ir nepriklausomybę.

Už čia minimus mūsų organizacijos narius SLA nariai privalo netik balsuoti, bet ir kitus lietuvius paraginti savo balsus už juos atiduoti. Adv. Olsis teisėjo pareigoms bus renkamas viso Chicago miesto. O Chicagoje yra apie 100,000 lietuvių, kurių bene didžiuma gali balsuoti. Jei bent didesnė lietuvių dalis už adv. Olsį balsuos — jis bus išrinktas. P. M. Margie bus renkamas Luzerne County balsuotojų. Šiame Pensylvanijos apskrity yra daug tukstančių lietuvių balsuotojų. Ir jei didžiuma lietuvių už savo tautietį balsuos — jis bus išrinktas.

Mes labai norėtume žinoti, ar ir daugiau SLA narių bent kurioje Amerikos daly kandidatuoja į bent kokį urėdą. Jei kas žinote — malonėkite pranešti. Mes ir jų gyvenamųjų kolonijų SLA narius ir bendrai lietuvius paraginsime už juos balsuoti.

Taigi, paremkite SLA narius laike busimų lapkričio 7 dienos rinkimų. Juk tai mūsų pareiga. Parėmę atliksime savo didelę-fraternališką užduotį: narys veikia mūsų organizacijai, o mūsų visa organizacija paremia savo narių. Partiviškumo šiame atsitikime pas mus neturi būti: balsuodami už savo brolius, mes nebalsuomsime už bent kurią partiją, bet tik už SLA narius, nepaisant, kokia partija juos yra rinkimams ištačiusi.

S. L. A. Dešimto Apskričio Kuopoms Pranešimas

SLA 10 apskričio metinis suvažiavimas yra šaukiamas po vadovystę ir globa Waukegano SLA 262 kuopos. Išsiuntinėta kuopoms pranešimo ir pakvietimo laiški. Del visko darau šį pranešimą, kad visi visų kuopų nariai žinotų.

Suvažiavimas įvyks lapkričio 5 d., 1 val. popiet, Liuosybės Svetainėje, kamps 8-th ir Adams Sts., Waukegan, Ill.

Visus gerbiamųjų kuopų išrinktus delegatus kviečiu atvažiuoti į pažymėtą vietą laiku.

Užprašau į svečius visus SLA narius, nes Waukegano lietuviai yra linksmi, malonūs ir vaisingi: kas sykį yra dalyvavę jų tarpe, to jau prašyti nereikia — gavęs žinią, ir be kvietimo pribuna. Prašau kuopų išrinktiems delegatams duoti naudingų patarimų del SLA labo.

SLA 262 kuopa apie šį šaukiamą SLA 10 apskričio metinį suvažiavimą praneš per Tėvynę plačiau. Tėmykite Tėvynę.

M. Kasparaitis, SLA 10 apskr. sekr.

Lithuanian Alliance of America PHILADELPHIA DISTRICT

REPORT ON SEPTEMBER ACTIVITIES

PICNIC: — September 10, 1944 at Jatuzis Garden, 507 Franklin St., Cheltenham, Pa. A Picnic of the Philadelphia District was held on this day in the spacious garden of Stanley Jatuzis, President of S. L. A. Lodge No. 107. The members participating were approximately fifty from Lodges Nos. 10, 107 and 135. Mr. Twaron, President of Lodge 135, was Master of Ceremonies. A number of games were played including folk dancing with music furnished by Cekas. The Picnic was inspired by the recent S. L. A. Convention held in Philadelphia and future activity of the local lodges was promoted. At the close of the outing, the members organized the Philadelphia District and suggested that a meeting be

held in the near future to promote the influence of the Lithuanian Alliance of America.

MEETING: — The District Officers of Philadelphia met on Thursday, September 21-st at the office of the Liberty Federal Savings and Loan Association and openly discussed the past, present and future of the Lithuanian Alliance of America among the Lithuanians in the Philadelphia District. Sixteen members attend the meeting, and the principal discussion centered around the question: "Why am I a member of the Lithuanian Alliance of America?" Everyone was anxious to give his or her reasons. The meeting brought out the following information:

Benefits of Being an S. L.

A. Member: — Life insurance, health insurance, special assistance in case of disability or misfortune, aid to orphans and widows, aid to student and possibility of an old age home.

Individual Opportunities Promoted by Reason of S. L. A. Membership: — Increase the influence of the Lithuanian among non-Lithuanian people; natural instinct to continue the Lithuanian identity; the opportunity for widening acquaintances with the more aggressive Lithuanians in the United States; educational and spiritual advantages; teaching of language, folk lore and folk dancing; social and economic advantages.

Advantages For Youth: — Under S. L. A. leadership, Youth has a greater opportunity for self expression and self development, whereas, the Youth who ignore or neglect Lithuanian cultural life are forgotten by their most intimate friends and are absorbed by the great void or vacuum of the universe and their individuality is completely lost.

Youth desiring to travel will be surprised at the friendliness that they will receive in the hands of S. L. A. members in other cities. Several instances of the hospitality of the older members of S. L. A. to Lithuanian Youth were brought to the attention of the meeting with profound effect.

FUTURE ACTIVITY: — **Membership Drive.** A Committee was organized to visit all the local lodges and to find fifty new members for the Lithuanian Alliance of America during the coming Fall and Winter Season. It was decided to follow Editor Bajoras suggestion and have a new membership class in honor of our new President, William F. Laukaitis. The class is to be initiated and installed to membership at a Banquet to be held at the Lithuanian Music Hall on November 5, 1944 to which our new President and new Vice-President will be invited as principal speakers. Miss Ellen Slyvenas is to organize a folk dancing team for this occasion. Mr. Peter Satinsky was named Chairman of the Speakers Committee. Mr. Anthony Twaron is in charge of the local publicity. Mr. William Paschall was to arrange all catering arrangements. Messrs. Ivanauskas and Streleckis were named Stewards. Miss Osawicz was placed in charge of entertainment.

YOUTH GROUP: — The Youth Group called its first meeting of the Season on Sunday, October 8, 1944 at 7 P. M. at 204 North Broad Street. All present and prospective members of the S. L. A. being in or around Philadelphia at that time were invited to attend. C. S. C.

Chicago, Ill.

SLA 134 Moterų Kuopos Veikla

Šios kuopos darbščiosios narės, truputį paostogavę, vėl sukruto darban. Paskutinis susirinkimas buvo gana skaitlingas ir visais atžvilgiais jaukus.

Sveikstancios Narės

Malonu buvo išgirsti, kad kuopos ligoņės — Marija Šimaitienė ir Juzė Stankowicz — jau baigia pasveikti. Jos yra

lankomos burelio kuopos narių ir apdovanotos gėlėmis.

Naujų Narių Įvesdinimui Gražus Bankietas

Užsibaigus vasaros karščiams ir pradėdant rudeninį sezoną, pagal kuopoje išgyvenusias tradicijas, nutarta surengti paskutiniame vajuje naujai prisirašiusių narių įvesdinimui saunų bankietas. Rengimo komisijon sutiko įeiti šios gerbiamos narės: Domicelė Petrulienė, Aklvilė Juoziu-nienė ir Della Mankienė. Vakarėnė pagaminti maloniai sutiko mūsų žymiosios virėjos: Juzė Virbickienė ir Valerija Grigaliuniėnė. Tikrai džiugu, kai tokios patyrusios veikėjos pasiima darbą į savo rankas, nes joms pilnai galima pasitikėti, kad jos įgaliosios pareigas puikiai atliks.

Minėtas bankietas įvyks spalio 22 d., Marquette Hall, 6908 S. Western Ave. Pradžia 6 val. vakare. Bus gražus muzikališkas programos ir šokiai.

Kadangi taip patikėtinos įiegos sutiko šį bankietą surengti ir žymus menininkai pildyti programą, tad malonu išanksto kviešti gerbiamus svečius daryti sau šiame bankiete rezervacijas. Bilietus galima gauti pas kuopos nares.

SLA Narė.

Detroit, Mich.

SLA 352 Kuopa Veikla

Spalio 1 d. įvyko SLA 352 kp. mėnesinis susirinkimas. Rimtai apkalbėta bėganti kuopos reikalai.

Ligonių šiuo laiku nesirado vieno. Pirmiau sirgusiai nariai, Helen Kinder, pripažinta pašalpa apmokėti.

Fin. sekr. paskelbė 22 suspenduotus narius. Tai labai negerai, kad nariai taip apsieleidžia.

Is fin. sekr. raporto sužinota, kad numirė mūsų kuopos narė, a. a. Viktorija Bučienė, kuri palaidota rugsėjo 22 d. Pagerbimui velionės, kuopa nupirko gėlių bukietą, o susirinkime nariai atsistojimu atidavė paskutinę pagarbą.

Aukų Lietuvos reikalams parinkti pirmininkas paskyrė Mrs. M. Sims. Surinko \$2.20.

Perskaityta atsišaukimas "Detroito Lietuvių Kareivių Rėmėjų". Kadangi tikslas yra svarbus ir kadangi apie jį jau dauguma kuopos narių žinojo pirmiau, tai atsišaukimas priimtas su dideliu pritaurimu ir atjautimu. Nutarta prisidėti prie taip svarbaus darbo. Atstovu išrinkta B. Keblaitienė. Žinoma darbas tik pradėtas, atsiekti užsibrėžtą tikslą, vien linkėjimų neužtenka — reikia ir kapitalo. Bet Detroito lietuviai, bendrai dirbdami, lengvai galėtų pasatytį nors vieną namų mūsų jaunuoliams kareiviams, panašų kaip turi amerikoni jaunuoliai YMCA. Tė reikia vieningai dirbti.

Baigiant susirinkimą, nutarta pamarginti kuo nors susirinkimus. Kadangi oras atvėso, o mūsų kuopoje jokių nesuipratimų tarp narių nėra, tai mėnesiniai susirinkimai buna labai trumpai. Tat gerbiamas K. J. Semeška, buvęs chicagietis ir dabar mūsų mylimas detroitietis, sutiko duoti keletą paskaitų. Pirmutinė paskaita įvyks sekančiame kuopos susirinkime lapkričio 5 d., toje pačioje svetainėje, tēmoje "Fizikos mokslas gyvenime". Susirinkimas prasidės, kaip priprastai, 1 val. popiet, po to pasiklausysime mokslinių paaiskinimų.

Taigi gerbiami nariai, kuriems tik aplinkybės pavėly, atsilankykite ir pasiklausykite mokslinių paaiskinimų. J. Overaitis, SLA 352 kp. koresp.

Pagerbti SLA Nariai-Veikėjai

Mateušas ir Magdalena Padolskiai

Kuomi gi remiasi žmogaus pažanga, pasiekta 72 metų bėgy? Visi nudirbti darbai yra lobis, kultūros, apsvietos, organizacijos, fraternalis mūsų senelio Mateušo ir Magdalenos Padolskių. Birželio 24 d., š. m., jie garbingai minėjo savo 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves arba aukštinį jubiliejų. Lietuvių krikščionių parapijos bažnyčioje buvo suteiktas auksinis slubas, kuris buvo pirmas šioje skirtingoje nuo Romos bažnyčios akivaizdoje dukterų, anukų, proanukų, giminių, pažįstamų ir šiaip sau žiurovų.

Praėjus trims mėnesiams, rugsėjo 24 d., Pittston, Pa. SLA VII apskritis surengė vakariene pagerbimui Mateušo Padolskio, kaip pirmo šio apskričio pirmininko, kuris jį organizavo, vedė, veikė ir šiandien jau sulaukė 30 metų savo gyvenimo ir yra pirmasis SLA apskritis. Man yra visi šio apskričio veikimai žinomi, nes teko būti jo pirmininku, pirm. pagalbininku ir sekretorium daug metų, jau nekalbant apie kitą veikimą.

Taigi mūsų senelis veteranas ir buvo atsakančiai pagerbtas netik per dabartinę apskričio valdybą, bet ir per SLA prezidentą V. F. Laukaitį.

tj, kuris dalyvavo veisėse ir veterano pasveikinime. SLA VII apskritis netik pagerbė kalbomis, bet ir dovanomis, suteikdamas \$10.

Senelis M. Padolskis buvo savo laiku pirmininku 35 kp., Wilkes Barre, Pa., o dabar yra pirmininku SLA 291 kp. be pertraukos jau tryliktas metas. Spalio 1 d. jo dukterys, giminės ir pažįstami susirinko pas. Walter ir Birutę Mikerius, Muhlenburg, Pa. Cia buvo surengtos saunos vaišės ir suteiktos dovanos seneliams Padolskiams. Tai įvertinimas senelio, kuris visą savo gyvenimą dirbo-veikė vien tik labui lietuvių ir nesukrovė jokių turtų, nes buvo duosnus anose dienose. Jis turėjo mažą ukį, kol buvo veikas ir padarė sau pragyvenimą. Dirbti negalėdamas, turėjo apeleisti kitiems. Taip jis dirbo per keturiasdešimtį metų su savo moteria SLA labui.

Linkiu jiems sulaukti dar daug metų tarpe mūsų ir duoti mums patarimus. Nepaprastas dovanas jie gavo: vienas užrašė dienraštį Naujienas, antras dienraštį Laisvę, trečias, tai yra F. J. Bagočius, dovanų prisuntė dešimtinę. Jonas J. Nienius.

SLA Narys Nominuotas į Pa. Seimeio Senatorius

Petras M. Margie

Mūsų apeliinkės lietuvių ir SLA narių yra šventa pareiga šį žymų vyrą ir rimtą kandidatą, o taigi gerą lietuvių patriotą, savo balsais lapkričio 7 dieną parenti. O kad jis yra lietuvių prietelis, liudija šis įvykis: aš turėjau progą su Petru Margie vasario mėn. š. m. lietuvių reikalais dalyvauti Washington, D. C., paauktuosius Amerikos valdžios pareigūnus. Be kita ko, tuomet pastebėjau, kad mūsų Petras turi gerą vardą, itaką ir stiprią pažintį valdžios viršūnėse. Jis tuomet ambasadoriui p. Biddie, senatoriui ir kt. stipriai pažymėjo, kad lietuviui nori Lietuvai nepriklausomybės su jos sostine Vilniumi. Todel P. Margie lietuviams pravartu turėti netik senatorium, bet ir lietuviško veikimo sukury.

Petras Margie yra kilęs iš W. Pittston, Pa., kur ir tebe gyvena. Gimęs iš katalikiškos šeimos. Jo broliai ir seserys yra pasiekę aukštus mokslus ir šiandien užima atsakomines vietas tarnyboje. Petras laike praeito Pasaulinio Karo tarnavo kariuomenėje — buvo oro korpuso daliny. 1937 m. buvo išrinktas protonotaru ir tose pareigose darbuos per keturis metus. Jis yra Wilkes Barre Base Ball Club organizatorius ir prezidentas. Be to Petras Margie yra ilgametis Comerfordo teatro oficiozas ir didelės Standard Brewing kompanijos direktorius. Todel, lietuviui, neapsivilsit paduodami savo balsus lapkričio 7 d. už kvalifikuatą bušimą senatorių Petrą M. Margie. B. Ljubas.

Nanticoke, Pa.

Is SLA 12 Kuopos

SLA 12 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko rugsėjo 10 d. Po susirinkimo atlikta Karo Bonų laimėjimas. Bonus lai mėjo Bertha Rodda ir Ona Gillis, abidvi is Nanticoke, Pa. B. Kvederavičius, sekr.

Rumford, Me.

Zuvo SLA Nariai Ir SLA Narių Vaikai

Nesenai mus pasiekė liudna žinia, kad Italijoje žuvo SLA 299 kp. narių — Antano ir Onos Karių — sunus Pranas. Tai buvo jaunas ir gražus vaikas. Visoje Maine valstijoje jis buvo žinomas, kaip geras atletas. Į karo tarnybą jis paimtas iš universiteto.

Kita liudna žinia mus pasiekė, tai kad Indijoje žuvo SLA 299 kp. narys, korporantas J. V. Balčiūnas. Velionio motina taipgi priklauso prie SLA 299 kuopos.

Liepos 3 d. Francijoje žuvo Jonas Sabaliauskas, kurio motina yra SLA 299 kp. narė.

Zuvusiems SLA nariams lai buna lengva išsėtis svetimoje žemėje, o jų tėvams reikiame giliausios užuojautos šiam didelė liudėsio momente. Tai brangios aukos, kurios padėtos ant demokratijos aukuro, kovoje už žmoniškumą ir geresnę ateitį. Lai jusų ašaros ir jusų sunų kraujas šaukiasi į pasaulio galiunus teisingo teismo visoms tautoms ir tautelėms, o jų tarpe ir mūsų senajai tėvynei Lietuvai. O su paniekinimu žiūrėkime į tokias su tautos išsigimėlius, kurie trokšta, kad tos brangios aukos būtų sumindžiotos ir mūsų tėvų žemė atiduota vergijon.

Kiti mūsų kuopos nariai vargsta viso pasaulio dalyse: A. Tutlis Anglijoje, J. Abaris — Indijoje, J. Kaulaičia — New Orleans, La., S. Kaulaičia — Yuma, Ariz., ir daugelis kitų randasi toli nuo savo namų, tėvų ir giminių.

SLA 299 Kuopos Piktikas

Rugsėjo 17 d. SLA 299 kp. turėjo gražų pikniką p. A. Vaznio darže. Be kita ko, buvo ir kalbėtojas kun. J. Vaskys is tėvų Pranciškonų vienuolyno, Greene, Me. Jis pasakė gana gražią prakalbą, nušviesdamas bolševikų darbus ir tvarką Lietuvoje, ką jam pačiam teko pergyventi. Spaudos fondai ir lėšų padėgimui surinkta aukų \$34.33. Po \$1 aukojo: K. Bejeikis, J. Pauza (iš Lewiston), V. Balčiūnas, K. Drakšas, P. Pocius, A. Zadeikienė, M. Stasiulienė, S. Šopienė, J. Janušienė, Z. Gedminienė, E. Sabaliauskienė, A. Abarienė, M. Kaubrienė, J. Kaulaičia, K. Kaulaičienė, M. Povilaitienė, p. Stelmokienė, p. Bejekienė, p. Plasčiauskienė ir p. Dolanienė. Po \$2 aukojo: A. Maliauskas ir T. Pleščiauskas. Smulkių aukų surinkta apie \$10.

Po tam suorganizuota Ben-tras Amerikos Lietuvių Salvos Fondo skyrius. Įsirašė 18 narių ir sumokėjo po \$2. Išrinkta komitetas drabužių rinkimui. Po tam visi linksmynosi, kaip kas mokėjo. Kuopai beino luko \$58.60. Žmonės pagėngimu buvo labai patenkinti, o ypač patenkinti tokiu geru kalbėtoju, kaip kun. J. Vaskys. Daugelis nori dar daugiau tokių parengių. Tačiau bolševikėliai piktinasi mūsų veikla. Bet kąs jų paisy: jie jau senai renka pinigus ir drabužius į rusų fondą. Už tai mes jiems nieko nesakome — tegul renka, nes tai krikščioniškas darbas šelpiti kadir kitos tautos pavergėlius. Bet jie bando kenkti šelpimui savo tautos žmonių, savo giminių, tai jau bjaurus ir išgamiškas darbas.

J. Kaulaičia.

Kuopų susirinkimai

MT. CARMEL, PA. — S. L. A. 52 kp. bertainimis susirinkimas įvyks spalio 15 d., 2 val. popiet, Lietuvių Klubo name. Visi nariai malonėkite lalyvauti ir užsimokėti savo duokles. — J. Kijauskas, sekr.

SLA 43 SEIMO PROTOKOLAS IR NUVEIKTI DARBAI

Protokolas

SLA 43-čio SEIMO, ĮVYKUSIO BIRŽELIO 26—30 DD., 1944 M., HOTEL PHILADELPHIAN SALEJE, PHILADELPHIA, PA.

(Tąsa redaktorius raportu)

P. Labanauskas, P. Lapienė, M. Lašas, P. Laurinaitis, A. Laurutanas, A. Lėpa, K. Liutkus, Ona Lukas;

J. Maceina, J. Mačiulis, J. P. Mačiulis, J. Maksutis, J. Marčiulionis, H. M. Martišius, A. Matjoška, A. Matulevičius, J. K. Mažukna, J. Meidus, K. Mereskiūnas, W. A. Meškunas, J. Migonis, S. Minkus, V. Minkienė, J. Mitka, S. Mockus, N. Mockus, J. Monski, Dr. A. Montvidas, P. Motičius, P. Mučinskas, F. Motuzas;

J. Nanjalis, A. J. Namaksy, L. Narmontaitė, A. J. Naslaitis, A. Nausiedienė, J. J. Nienius, A. Nokšas, P. Noreikis, W. E. Norkus;

P. Orantas, J. Overaitis;

Prof. K. Pakštas, A. Pakšys, P. Papeikienė, K. J. Paulauskas, J. Paškauskas, M. Pasukevičienė, A. Paulavičius, J. Paulavičienė, L. Petkevičius, Dr. D. Pilka, P. Pilvelienė, P. Plečkaitis, J. Pocius, O. Popieikienė, R. Poplauskas, J. Povilaitis, M. Prakop, O. Pucetaitė, S. Pundžiūnienė;

K. M. Račaitis, O. Račkienė, J. Radzevičius, A. Ramanauškas, J. V. Ramanauškas, V. Ramanauškas, O. Ramanauškienė (Lužienė), J. V. Račoška, N. Rastenis, J. Raulinaitis, P. Raulinaitis, J. Rodgers;

J. Sagys, D. Sanda, A. A. Sapiega, Saulės Brolis, K. J. Semaška, R. J. Sidor, P. P. Simanauskas, I. Simokienė, M. Simonavičienė, M. Sims, A. L. Skirmont, A. Sokas, M. Stakionis, A. Stravinskienė, L. J. Stasiulis, K. Stauparas, P. Steponavičius, A. B. Strimaitis, V. M. Stulpinas, M. Subonis, P. Sumskaitė, J. J. Sviapas;

J. Salna, J. Šaltis, A. Šilai, Adv. M. M. Šlikas, K. P. Šimkonis, V. Širvydas, J. Šiugždinis, E. K. Šiurmaičienė;

V. Tamulaitis, D. Tarulienė, J. Tarulis, A. S. Trečiokas, J. Trečiokienė, J. A. Tuinila, J. M. Tumavicienė, J. Treinis, A. Tvaronavičius, J. Tvaronaitis;

A. Urbonas, J. K. Urbonas, V. Urbonas, J. Uždavins, P. Vaičiulaitis, A. Vainorius, F. M. Valaitis, J. Valaitis, J. V. Valickas, J. Valukas, T. Valunas, J. P. Varkala, B. Vedeckis, F. Verbickas, J. Vilčinskas, O. Vilkienė, Dr. M. J. Viničkas, J. Virbickas, S. E. Vitaitis, A. Vitkauskas, V. Vitkauskas, A. J. Viznis;

K. White, P. Wolf;

F. Yakštas, A. Yerashunas, M. J. Jokubynienė, J. Yunevičius, P. J. Yuraitis;

P. Z. Zalatorius, M. Zitkienė.

Tai didelė ir graži Tėvynės bendradarbių šeima, kuri teikė Tėvynės skaitytoms dvasinio peno ir įvairių informacijų. Neturėdamas išgalių jums, broliai ir seserys, kitaip atsilyginti — prašau priimti mano širdingai-fraternališką pakėdą už talką! Pasitikiu, kad Jūs Tėvynėi bedradarbiausite ir ateity.

Ypač daug Tėvynėi rašinėje SLA Daktaras-Kvotėjas, brolis Dr. S. Biežis, kuris veda Sveikatos Skyrių. Turiu pasakyti, kad šis skyrius yra begaliniai vertingas visiems SLA nariams ir Tėvynės skaitytoms: iš jame telpančių straipsnių sveikatos reikalais visi gali pasimokyti, kaip sveikai ir ilgiau gyventi.

Ačiū broliui Dr. S. Biežiui ir jo pasirinktiems bendradarbiams!

Sveikatos Skyrius Tėvynėje turėtų būti amžias!

Kiti Atlikti Darbai

Be Tėvynės redagavimo, prisiėjo dirbti ir kitus, su SLA artimai surištus, darbus. Pildomoji Taryba buvo mane išrinkusi į SLA Ketvirtojo Vajaus Komisiją, į kurią taipgi įėjo SLA sekretorius, brolis Dr. M. J. Viničkas ir SLA Raštinės darbuotojas, brolis S. E. Vitaitis. Pirm vajaus pradėjimo, visi išdirbome jo pravedimui planus ir laike vajaus dirbome, kad jis kogeriausiai pavyktų.

Laikė vajaus Tėvynėje rašiau kodaugiausiai straipsnių SLA reikalais, SLA narius-veikėjus ragindamas dirbti, o neprigulčius — prie mūsų Susivienijimo prisirašyti.

Bendrai ir geroje nuotaikoje veikiant, vajus praėjo neblogai; nors vajaus pravedimui aplinkybės ir nebuvo labai palankios, bet vistiek gavome per šesis šimtus naujų narių, kurių tarpe yra nemaža jaunimo.

Už vajaus pasisekimą didžiausia padėka priklauso SLA pasiūventiems veikėjams-organizatoriams, kurių, kad ir šiuose sunkiuose laikuose, visgi atsirado nemaža.

Taipgi Pildomoji Taryba yra mane išrinkusi praveisti SLA Seiminį Karo Bonų Vajų. Nors jau buvau užsimojęs darbui, bet dėl susidėjusių aplinkybių jo nebuvo galima net gerai įpusėti. Mano paraginta, Pildomoji Taryba buvo nutarusi minimą vajų praveisti gegužio ir birželio mėnesiuose, užbaigiant pačiame seime. Iš pradžių valdžia buvo su tuo pilnai sutikusi ir mes jau rengėmės gražiam darbui. Bet vėliau gavome iš Washingtono patarimą vajų dabar nepradėti, nes į mūsų pasirinktą laikotarpį įeina Penktosios Karo Paskolos vajus, kuris prasidėjo birželio 12 dieną. Paklause valdžios patarimo, vajų sulaukėme. Jo pravedimas Susivienijimui nieko nebutų kainavęs, išskyrus darbą, kas irgi būtų atlikta veltui.

Jei norėsimė tokį vajų praveisti ateity, valdžia pataria tai padaryti rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiuose, šiais metais. Butų gerai, jei šis sumanymas nepraeity veltui, nes iš jo turėtume dvejojimą naudą: 1) Galėtume stipriau paremti Amerikos karo laimėjimo pastangas; 2) Bent apytikriai galėtume surašyti, už kiek Karo Bonų yra pirkę SLA nariai ir SLA kuopos.

"Svetimi" Reikalai

Jau kelinti metai einu New Yorko Valstijos Lietu-

vių Karo Bonų Komitetų valdžios oficialiai paskirto pirmininko pareigas. Čia beveikiant, jau atlikta nemaža lietuvių ir SLA prestižą keliančio darbo. Per buvusius keturis Karo Paskolų vajus, tarpe New Yorko valstijos lietuvių Karo Bonais sukelta per penkis milijonus dolerių. Už dalį tų pinigų lietuvių kreditui nupirkta trys dideli bombieriai, vienas ligininės lėktuvas, vienas Liberty Ship ir dvidešimt šeši "Jeeps".

Vienas tų bombierių pavadintas Lithuanian Alliance of America, pagerbimui mūsų Susivienijimo už gerą pirmą Karo Bonų.

Laike Penktosios Karo Paskolos vajaus, minimas komitetas yra užsibrėžęs Karo Bonais tarpe New Yorko valstijos lietuvių sukelti tiek pinigų, kad būtų galima Dėdes Samo laivynui padovanoti Victory Ship, pavadintą Lithuania.

Prisiėjo gana aktyviai padirbėti New Yorko Lietuvių Taryboje, į kurią priklauso visų patriotingųjų lietuvių vietinės organizacijos. Šios tarybos vyriausii tikslai yra padėti Amerikai laimėti karą ir padėti Lietuvai išsilaisvinti.

Veikiau Amerikos Raudonojo Kryžiaus ir Nacionalio Karo Fondo lietuvių skyriuose. Šie skyriai pravedė gana pasekmingus vajus.

Šiuos "svetimus" reikalus ir jiems dirbtus darbus atžymiu tik dėl to, kad jie artimai surišti su mūsų Susivienijimo ir visų narių siekimais: tuo padedama Amerikai ir Lietuvai, tuo taipgi keliama lietuvių vardas Amerikos aukštų pareigūnų akyse.

Gerai Santikiai su Apšvietos Komisija, Pildomąja Taryba ir SLA Nariais

Su SLA Apšvietos Komisija sugyvenau kogeriausiuose santykiuose. Nė vienas šios komisijos narių man nepastebėjo, kad gal Tėvynė negerai redaguojama, kad maño atliekamos pareigos bei Tėvynės turinys neatatinka SLA tikslams. Visi Apšvietos Komisijos nariai su manimi visuomet širdingai kooperavo ir, reikalui kilus, suteikė savo patarimus bei nuomones.

Jei pasitaikydavo bent koks svarbus reikalas, surištas su Tėvynės turiniu — pasitariau laiškais ar telegramomis su Apšvietos Komisijos pirmininku, broliu Dr. P. Grigaičiu. Jis visuomet malonėjo umai ir širdingai į tuos mano atsiklausimus atsakyti ir pareikšti savo nuomonę.

Ne sykų teko ypatiskai pasitarti su Apšvietos Komisijos nariu, broliu J. Valaičiu, kuris gyvena netoli Tėvynės redakcijos. Jis irgi visuomet malonėjo mano atsiklausimų išklaudyti ir savo nuomonę pareikšti.

Pasitaikius progai ypatiskai susieiti, nemaža Tėvynės reikalais pasikalbėjome su trečiu Apšvietos Komisijos nariu, broliu M. Vaidyla. Jis patarimui ir savo nuomonės taipgi nesiskykstėjo.

Ačiū jiems už tai! Nepasitaikė bent koks nesupratimas ir su Pildomąja Taryba. Visi sugyvenome gražiai ir visuose organizacijos bei Tėvynės reikaluose, sulig geriausių mūsų išgalių, kooperavome.

Labai dažnai ant vietos daugeliu Tėvynės ir SLA reikalų pasitarėme su SLA sekretorium, broliu Dr. M. J. Viniuku. Mudvejų santikiai organizacijos reikaluose visuomet buvo geri.

Malonu taipgi pabrėšti, kad ir su SLA nariais, veikėjais bei Tėvynės skaitytoms sugyvenome geroje nuotaikoje. Turiu prisipažinti, kad per du praeitus metus negavau nė vieno bent kiek rimtesnio laiško ar ypatisko nusiskundimo, reiškiant nepasitenkinimą Tėvynės turiniu ar bent koku mano nariams ir veikėjams patarnavimu.

Korespondencija su SLA nariais ir veikėjais buvo gana plati. Vietoje eikvojimo vietos organe, į daugelį paklausimų atsakiau laiškais.

Narių Santikiai

Negaliu praleisti po šalį nepaminėjęs ir to, kad SLA narių tarpe jau veik visai išnyko ypatisko ir siauro pobūdžio ginčai per Tėvynę. Vietoje to, pasirodo vis daugiau ir daugiau fraternalizmo ir idėjimo bendradarbiavimo tiems tikslams, kuriems mes prie SLA priklausome.

Ginčytis nariams nedraudžiau, tik patariau bereikalingai ir siaurose ribose nepolemiuoti. Per praeitus du metus mane pasiekė vos vienas-kitas rašinys, kuriuo taikyta vienas kitą užgauti. Gavęs tokius rašinius, bandžiau jų autoriams nurodyti, kad taip elgtis nepridera, nes tai nedaro garbės nė jiems patiems, nė mūsų Susivienijimui. Tokių mano patarimų jie geriausiai paklausydavo, savo rašinius atšaukdavo ir vėliau už patarimus dėkodavo.

Sugyvenimas geruose santykiuose su Apšvietos Komisija, Pildomąja Taryba ir nariais, ir narių gražus nusistatymas link vieni kitų nan teikia didelio malonumo, nes ir aš esu linkęs su visais žmonėmis, o ypač su SLA veikėjais bei nariais, sugyventi kogažiausiai.

Prie Užbaigos

Baigdamas, dar sykį primenu, kad Tėvynės redaktorius pareigas ėjau, kaip geriausiai jas suprasdamas ir mokėdamas, kaip man diktavo mano lietuviška širdis, kuri kiekvienam geram darbui ir kiekvienam žmogui linkėjo ir linki tik gero. O jei man kai kuriuose darbuose nepavyko, jei kai kur slysterėjau, tuo bent kam padarydamas nesmagumo — tai atsitiko netiksliai ir už tai prašau atleisti.

Linkiu šiam SLA seimui kogeriausias nuotaikas! Linkiu ypač atlikti kogeriausių kurybinių darbų ir neišklysti iš lietuviškojo kelio, kurį mums parodė mūsų pasiūventieji pirmtakurai, į mūsų Susivienijimą žiūrėję, kaip į vieną prakliniausių, lietuviškiausių ir garbingiausių Amerikos lietuvių organizacijų.

Tedega mūsų širdyse meilė mūsų senosios Tėvynės Lietuvos ir mūsų naujosios Tėvynės Amerikos! Lai gyvuoja SLA 43 seimas! Lai gyvuoja mummyse

dar didesnė meilė, brolybė ir vienybė! Lai gyvuoja Susivienijimas Lietuvių Amerikoje tol, kol lietuvių išeivijoje plaks lietuvišku krauju plakančios širdys!

Pranas Bajoras,
Tėvynės redaktorius.

16. Kontrolės Komisija pateikia savo raportą seimui, kaip yra išspausdintas Seimo Darbų Knygoje pusl. 168—169. A. Janulevičius inėšė, P. W. Birštonas parėmė Kontrolės Komisijos raportą priimti. Inėšimas ir kartu Kontrolės Komisijos raportas priimtas vienbalsiai.

SLA Kontrolės Komisijos Raportas Keturiasdešimt Trečiam SLA Seimui

Birželio 26 d., 1944 m., Philadelphia, Pa.

Gerbiamieji 43-čio Seimo Delegatai:

Per praėitų dviejų metų laikotarpį Kontrolės Komisija bandė savo pareigas atlikti rupestingai ir su nauda SLA.

Tame dviejų metų laikotarpyje Kontrolės Komisija turėjo du suvažiavimus. Pirmą suvažiavimą turėjo sausio mėnesio 9 ir 10 dienomis. Pirmo suvažiavimo, Kontrolės Komisija gavo nuo kai kurių kuopų tiesioginį pareikalavimą, kad Kontrolės Komisija padarytų reviziją SLA Centro Raštinės knygoje, nes buvo nurodoma, buk Pild. Taryba naudoja apmokėjimui nekurių bilų ne SLA Lėšų Fondo pinigus, bet kitų fondų.

Kreipdama reikalingo dėmesio, Kontrolės Komisija stengėsi rupestingai visą reikalą imti domėn ir savo raporte vėliau pažymėjo, kad tie visi įtarimai ar užmetimai nebuvo paremti jokiais faktais, bet tiktai vadovaujantis gandai subudavoti. Tas, dalinai, buvo atsieikta, nes prieita supratimo, kad Kareivių Fondui SLA nariai mokės tiktai po 15 centų per 11 mėnesių, ir buvo numatyta, kad tų pinigų užteks karėivių duokles apmokėti iki šio SLA seimo, o seimas jau turės tarti galutiną žodį tuo reikalu.

Tame pačiame laikotarpyje SLA Pildomoji Taryba turėjo savo suvažiavimą. Kontrolės Komisija, matydama, kaip SLA nariuose ėjo dideli ginčai dėl karėivių duoklių 15 centų mokesčio, tai ji jautė tarsi pareigą Pildomajai Tarybai savo patarimais pagelbėti, kad tuos visus ginčus nuraminus ir nariuose padarius patenkiančią padėtį. Tas, dalinai, buvo atsieikta, nes prieita supratimo, kad Kareivių Fondui SLA nariai mokės tiktai po 15 centų per 11 mėnesių, ir buvo numatyta, kad tų pinigų užteks karėivių duokles apmokėti iki šio SLA seimo, o seimas jau turės tarti galutiną žodį tuo reikalu.

Antrą savo suvažiavimą Kontrolės Komisija turėjo kovo mėnesio 1 ir 2 dd., 1944 metais. Tame suvažiavime ji apkalbėjo savo raporto pruošimą šiam 43-čiam SLA seimui. Darydama peržvalgą nekurių bilų išmokėjimo, ji pastebėjo, kad nekuriems SLA Pildomosios Tarybos nariams yra išmokama bilos už jų keliones ir sugaištą laiką iš Tautiškių Centų Fondo. Bet atsižvelgiant į taip svarbius šiandien visai lietuvių tautai reikalus, Kontrolės Komisija nemato reikalo daryti kaltinimus dėl tų tiems fondams padarytų išlaidų, nes rodos ir pats SLA seimas Pittsburghe, skirstant Tautiškių Centus, buvo to supratimo, kad nesant galimybės persiuntimo tų seniau daromų aukų lietuviškiems reikalams pačion Lietuvon, tie pinigai būtų panaudoti iš Tautiškių Centų del išlaidų, kurios bus surištos su nauda Lietuvos nepriklausomybės darbe. O kadangi konferencijos, taip kaip Pittsburghe ir kelionės Washingtonon, yra niekas daugiau, kaip tik dėjimas pastangų, kad Lietuvai tiktai pagelbėjus, todėl Kontrolės Komisija šiam reikale pasitenkina tik tokiu viešu paaiškinimu šiam SLA seimui.

Kontrolės Komisija randa reikalo pastebėti, kad šiandien SLA yra išvakarėse jo viso gyvenimo ateities. Kaip ir pereitam SLA seimui, taip ir šiam ji rekomenduoja, kad SLA gvybiniiai reikalai būtų svarstomi su tam reikalui atkreipta atyda, rmtai ir rupestingai, kad po šio SLA seimo ne tik delegatai patys jaustųsi, bet ir visi nariai jaustų, kad šis SLA seimas jiems padarė didžiausią naudą. Tikimės, kad šio seimo delegatai tai ir padarys.

Kontrolės Komisija:

Pirm. Rev. M. Valadka.

Nariai:

A. Kriaučialis,

P. Dargis.

17. SLA Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija pateikia savo raportą seimui, kaip yra išspausdintas Seimo Darbų Knygoje pusl. 170—171. P. W. Birštonas inėšė, J. Trečiokas parėmė šios komisijos raportą priimti. Inėšimas ir kartu SLA Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos raportas priimtas vienbalsiai.

SLA Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos Raportas Keturiasdešimt Trečiam SLA Seimui

Birželio 26 d., 1944 m., Philadelphia, Pa.

Gerbiamieji SLA 43-čio Seimo Dalyviai:

Atsižvelgiant į SLA konstitucijos skyrių I—1, rasiame, kad tarp kitko, mūsų organizacijos tikslas yra suvienyti į brolišką sąryšį visus... garbės vertus lietuvius...

Išgilinus į veiklą SLA Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos bėgyje pastarųjų 10 metų, štai kas pasirodo:

1934—1936 metais priduta 6 skundai.
1936—1938 metais priduta 9 skundai.
1938—1940 metais priduta 2 skundai.
1940—1942 metais nepriduta nė vieno skundo.

1942—1944 metais nepriduta nė vieno skundo.

Todel neabejotinai galime sakyti, kad tarp 1940 ir 1944 metų SLA nariai tikrai pasirodė suvienyti į brolišką sąryšį, kas begalo džiugina visus geros valios SLA narius.

Prie to reikia pridurti, kad pageidaujama prisilakymo to broliškumo visiems SLA nariams, ne tik nesiskundžiant Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijai, bet ir nesibylinėjant valdiškuose teismuose nebutinai įtarimais.

Baigiant, negalima praleisti nepasakius, kad vienas mūsų komisijos narys, adv. E. Schultz, iš Pittsburghe, kuri jį visi atmenate iš praėjusio seimo kaip gabų, energingą ir pilną vilties jaunuolį, jau beveik du metai tarnauja Jugtinių Valstijų kariuomenėje užsieny, pildydamas atsakomingas karininko pareigas. Mūsų komisija juo didžiuojasi, SLA juo didžiuojasi ir visa lietuvių išeivija juo turėtų didžiuotis, nes jis simbolizuoja lietuviams tuos mūsų brolius ir sunus karo tarnyboje, kurie kariauja, kad daugiau nebutų karų — kovoja, kad laisvė būtų visiems, dideliems ir mažiems ir kad ramiai ir broliškai lietuviai galėtų gyventi laisvi ant visados.

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

Kazys J. Kalinauskas,
P. B. Balčikonis.

SLA Labdarybės Komisija pateikia savo raportą seimui kaip yra išspausdintas Seimo Darbų Knygoje pusl. 172—173. V. Kamarauskas inėšė, M. Tamulaitienė parėmė Labdarybės Komisijos raportą priimti. Inėšimas ir kartu Labdarybės Komisijos raportas priimtas vienbalsiai.

SLA Labdarybės Komisijos Raportas Keturiasdešimt Trečiam SLA Seimui

Birželio 26 d., 1944 m., Philadelphia, Pa.

SLA Labdarybės Komisijai pavedami visi atsišaukimai, prašanti pagelbos našlėms, našlaičiams ir nelaimėn patekusiems SLA nariams. Ji prižiūri labdarinių pašalpų išdalinimą ir stengiasi surasti teisėtus budus ir priemones prižiūrėti, kad teikiamos pašalpos būtų tiksliai atliktos.

Atlikimui šių kilnių Susivienijimo labdarinių tikslų yra įsteigtas atskiras Našių ir Našlaičių Fondas, kuris palaikomas visų SLA narių mokesčiais po 20 centų metuose, o dabartinių naujų apdraudus skyrių nariai moka po 2c. mėnesy. Prie viršminimų narių mokesčių, kurie tą fondą sudaro, SLA seimai dar paskiria Tautiškių Centų dalį to fondo papildymui ir tuomet SLA seimo išrinktai Labdarybės Komisijai pavedama fondas globoti ir jame esamais pinigais, kaip organizacijos aukomis, suselpti našles, našlaičius ir j skaudžias gyvenimo sąlygas patekusius SLA narius.

Pašalpų teikimas sprendžiama kuopoms bendradarbiaujant su Labdarybės Komisija. Kadangi šis fondas nėra turtingas ir pašalpų prašančių nemažai randasi, Labdarybės Komisija visuomet prašo kuopų pašalpos prašančių padėti tinkamai iširti ir komisijai bešališkai raportuoti tam tikrose blankose, kurias gavusi Labdarybės Komisija patikrina ir pašalpos teikimą išsprendžia.

Praeitiems seimams Labdarybės Komisija raportuodavo kiekvieną pašalpą gavusio asmens vardą, kuopą, miestą, pašalpos didumą, laikotarpį ir gautos pašalpos visą sumą. Tų vardų surašas užimdavo apie dešimtis puslapių. Bet kadangi tie vardai yra ištiesai skelbiami Tėvynėje SLA sekretoriaus bertaininiuose raportuose, tai atsižvelgiant į popieros taupumą tokio surašo šiame raporte netalpiname.

Šiuo laikotarpiu išmokame pašalpos 29 asmenims, sumoje \$170.00 per mėnesį.

Per ištisą 1942 metą sušelpėme 61 asmenį: 29 vyrus ir 32 moteris. Penkis dešimtis du asmenys gavo mėnesinę pašalpą, o septyni vienkartinę. Du nariai, gaunanti pašalpą, numirė. Tais metais suteiktos pašalpos suma siekė \$2,062.84.

1943 metais, mėnesinę pašalpą, sumoje \$1,922.50, išdalinome tarpe 60 asmenų: 22 vyrų ir 38 moterų. Vienkartinę pašalpą, užsimokėjimui duoklių, sumoje \$331.67 gavo 48 asmenys: 17 vyrų ir 31 moteris. Vienas, pašalpą gaunantis narys, numirė. Viso buvo sušelpa 107 asmenys. Prie to buvo suteikta pagelba, sulig Pildomosios Tarybos nutarimo, užvilktų duoklių išlygimimas įvairioms kuopoms ir nariams sumoje \$70.13. Bendrai, šiais metais išmokėta \$2,334.30 kaip pašalpa iš Našių ir Našlaičių fondo.

Našių ir Našlaičių Fondo Stovis

	1942 m.	1943 m.
Įeigos	\$3,236.62	\$3,132.51
Išlaidos	2,062.84	2,334.30
Balansas	\$5,581.47	\$6,379.68

Ir šio raporto skaitlinių matome, kad per praėitus du metus Labdarybės Komisija suteikė iš šio fondo pašalpos 168 nelaimėje esantiems lietuviams. Nors tokio skaičiaus asmenų nelaimė yra liudnas reiškiny, bet tas kartu mus šiek-tiek nuramina, kad mūsų kilnioji organizacija galėjo išiesti jiems pagelbos ranką ir tokiu budu, nors dalinai, nelaimės našta jiems palengvinti.

SLA Labdarybės Komisija:

Dr. M. J. Viničkas,
M. J. Kenčiūnas,
M. Zdankienė.

(Daugiau bus)

Amerikos Lietuvių Veikla

Svarbios Prkalbos Brooklyne

New Yorko Lietuvių Taryba rengia dideles ir svarbias prakalbas spalio 18 d., Apreiškimo parapijos svetainėje, kamps No. 5-th ir Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 val. vakare. Įžanga nemokama.

Kalbės žymūs kalbėtojai, Amerikos Lietuvių Tarybos pareigūnai: prez. Draugo redaktoriaus L. Šimutis, sekr. Naujienų red. dr. P. Grigaitis, išd. Sandaras red. M. Vaidyla. Bus ir kitų kalbėtojų. Filmininkas Motuzas parodys gražių vaizdų iš Lietuvos gyvenimo.

Šiandien Lietuva pergyvena vieną sunkiųjų momentų savo istorijoje: dvi karo mašinos

atvėję atvėjais nuterčiojo ir dar terioja Lietuvos miestus-miestelius, ukius ir laukus. Abudu okupantai — naciai ir rusai — lietuvius persekiojo ir persekioja. Musų broliai ir seserys, okupantų kankinami, laukia dvasinės ir medžiaginės paramos iš mūsų amerikiečių. Šiose prakalbose bus plačiai nušviesta dabartinė Lietuvos žmonių sunki buklė ir nurodyti tikrieji keliai, kaip jiems galima pagelbėti ir kaip mes galime kogeriausiai prisidėti kovojimui už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Vietiniai ir apeliinkės lietuviai kviečiami į šias dideles svarbias prakalbas skaitlingai atsilankyti. Rengėjai.

Skyriaus valdybon išrinkti: kun. J. Kasakaitis, garbės pirm.; V. Griestartaitis, pirm.; kun. J. Tribėnė, A. Galinskas ir M. Karosienė, vice pirmininkai; J. Venskus, sekretorius; J. Maceina, finansų sekretorius ir D. Želionis, išdinknas. A. G.

Vakaras Garbės Sarašui Pagerbti

Lietuvių Piliiečių Klubas rengia spalio 15 d. Klubo svetainėje vakariene, pagerbimui įrengto Garbės Sarašo (Honor Roll), kuriame surašyti vardai kareivių klubo narių ir narių sunų, kurie tarnauja S. V. karo tarnyboje.

Vakaro programos bus platus ir įvairus. Kalbės: kun. J. Kasakaitis, J. Šaliūnas, kapitonas Leo Tierney ir adv. A. Virbalis iš Plymouth, Pa. Bus ir muzikos prie programos pridėta. P-lė Fr. Šeporaitytė padainuos dalyvius žavėjančių dainelių.

Bus tinkamai pagerbti klubo nariai, tėvai ir kareivių sunų, kurie Dėdės Samo karo jėgose tarnauja už šios šalies gerovę ir pavergtų tautų išlaisvinimą.

Vakariene prasidės 7:30 val. vakare. A. G.

Racine, Wis.

Kviečiu Lietuvius į Svarbias Prkalbas

Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius Racine ruošia svarbias prakalbas su atitinkamu programu ir po programo bus šokiai ir balius. Įžanga dykai. Parengimas bus spalio 15 d., 3 val. popiet. Sv. Kazimiero parapijos svetainėje, 85 Park Ave. Tame parengime trauksime laimės tikietus.

Kviečiu vietos visus lietuvius ateiti. Išgirsite garsių prakalbininkų prakalbas, Kalbėtojai manome turėti Naujienų redaktorių dr. P. Grigaitį ir kitus. Užprašau atvažiuoti į svečius kaimynus iš Milwaukee, S. Milwaukee ir Kenosha. Geriausia proga turėti linksmą laiką ir tuo pačiu sykiu paremti varomą A. L. T. darbą išlaisvinti Lietuvą.

Piknikas R. K. Naudai

Rugsėjo 17 d. miesto parke Pierce Woods buvo suruošta bendras lietuvų piknikas del A. R. Kryžiaus naudos. Pelnu liko ir ta auka sumoje \$32.48 įteikta A. R. Kryžiui varde visų lietuvų.

Apgalvėti reikia, kad mažai lietuvų atsilankė į pikniką.

Daugiausiai prie šio pikniko suruošimo dirbo Stasys Gibavičius ir Antanas Klapautas. Tokiais bendrais parengimais vietiniai lietuviai privalėtų daugiau domėtis ir skaitlingai į juos susirinkti.

Rugsėjo 3 d. buvo SLA 100 kuopos piknikas Pierce Woods. Pelnu liko virš \$25.

M. Kasparaitis.

So. Boston, Mass.

Susidarė Moterų BALF Komitetas Drapanas Rinkti

Užpraėjo penktą dieną vakare Bostono ir apeliinkės pažangesnės moterys susirinko Lietuvių Svetainėje pasitarti kaip geriau ir sekingiau ruošti ateinančiai drabužių rinkliavai nuo karo nukentėjusiems Lietuvos žmonėms. Susirinko gana gražus būrelis moterų, kurios nesigaili pašvęsti kelias valandas laiko pagirtinam labdarybės darbui.

Susirinkimą atidarė dr. Jakimavičius (Jakmauh), Bostono BALF skyriaus pirmininkas. Paaiškines svarbą ir bu-

tiną reikalą šelpti nelaimingus musų brolius ir sesutes, tolesnį susirinkimo vedimą daktaras pavedė p. Namaksienei. Ponia O. Ivaškienė užėmė raštininkės vietą. Po kelių trumpų kalbėlių, moterys nutarė sudaryti prie BALF komitetą ir pradėti ruošti drabužiams rinkti vajui.

Komiteto valdybon išrinkta: garbės pirm. adv. S. Šaliniene, pirm. p. K. Namaksiene; vice pirm. pp. Jakmauh (dr. Jakimavičiaus žmona), Stasiulienė, Tumavičienė, Stravinskienė, Gailiunienė ir p-lė Kiečiūtė. Raštininkės pp. O. Ivaškienė ir Birutė Bagočienė. Finansų raštin. p-nia A. Mocienė; išdinkne p-nia M. Stazdienė ir spaudos korespondentė M. Michelsonienė.

Veikiančioji komisija, kuri valdybai pagelbės susideda iš pp. P. Švilienės, Bratėnienės, Benzavičienės, Gudukiėnės, Mozuraitienės, Gaidienės, Pranaitienės, Sankienės, Eidukiėnės, Mikalioniėnės, Zardeckienės, A. Savickienės, Sekienės, Ivanauskienės, Balčiūniėnės, Smiglienės, Pateckienės, Kropienės, Apšviegienės, Zokienės, Stasiulienės, S. O'Halleran, A. Švedienės, A. Jocienės, Meškauskienės, Baliukoniėnės, O. Venienės, Krasauskienės ir p-lės Miliauskaitės.

Paskirta komisija sujieškoti vietą surinktų drabužių sandėliui. Tokių sandėlių norima turėti skirtingose miesto dalyse, kad būtų parankiau drabužius priduoti. Kaip tik sandėliai bus užtikrinti, jie tuoj bus viešai paskelbti. Tuo tarpu gi prašome visų, kurie turi atliekamų kokių nors drabužių vyrams, moterims ar vaikams, surinkti juos, kiek galima išvalyti, surišti ir turėti gatavus rinkliavai. Guzikų ir kitų sagučių neįspjaukite, nes jų Lietuvoje dabar nėra. Kur trunka guzikai, įsiukite, kad ir kitoki, bile tik būtų kuo užsisegti. Pageidaujama, kad moterys, kurios turi liusoos laiko, aukojamus drabužius išvalytų ir kiek galima pataisyty, iširusius susiutų. Perdaug nudėvėtų drabužių prašoma neduoti. Aukoti reikia tik tą, iš ko gavusiems bus naudos. Blanketai, paklodės ir padušų apvalkalai taipgi labai reikalingi. Visus čeverkykus reikia gerai porom surišti, kad neatšiskirtų kelionėje.

Taigi, kas turi tokių daiktų, kuriuos norėtų paaukoti savo broliams ir sesutėms Lietuvoje, tegul juos sutvarko ir suriša, kad būtų jau gatavi rinkėjams perduoti.

BALF moterų komitetas nuoširdžiai prašo visų savo tėvynę mylinčių lietuvų, kad jie ir tarpe svetimtaučių pasidarbautų. Paprašyti "bundles for Lithuania" nėra gėdos. Tai yra labdarybės darbas, už kurį kiekvienas pagirs.

M. Michelsonienė, Komiteto spaudos koresp.

Detroit, Mich.

Atsišaukimas

Detroito Lietuvių Kareivių Rėmėjai šiuo kreipiamės į parapijas, draugijas, kuopas, klubus, pavienius narius ir profesionalus žemiau išdėstomu reikalu. Jau yra susiorganizavę Lietuvių Kareivių Rėmėjai be skirtumo pažūrų, kurių tikslas yra sukelti sumą pinigų del sugrįžusių iš U. S. kariuomenės lietuvų karui pabaiigus, kad jiems būtų galima sukelti pinigų sumą, už ką galėtų įsigyti tinkamą namų su keliais akieriais žemės arba tam panašią įstaigą. Ir čia galėtų prigulėti kiekvienas Detroito lietuvių lietuvis, tarnavęs U. S. karo tarnyboje kareivis ir naudoti privilegijomis be skirtumo pažūrų.

Iki šiam laikui Detroito Lietuvių Kareivių Rėmėjai jau sukėlė virš tukstančio dolerių ir turi 250 narių. Kviečiame kiekvieną lietuvių, lietuvaite, tėvą, motiną prisidėti prie šio svarbaus ir reikšmingo kareivių pagerbimo darbo.

Saukiame masinį susirinkimą spalio 24 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Salėje, W. Verne ir 25-th St. Šiame susirinkime bus renkama pilna valdyba. Todėl prašome visus atsilankyti, kad susirinkimas būtų skaitlingas ir kad visi vieningai galėtume naujus samanyms vykinti lietuvių kareivių atėčiai.

Detroito Lietuvių Kareivių Rėmėjų susirinkimo įgaliota komisija:

- P. Grybas,
- P. Medonis,
- M. Šimonis,
- S. Atkočius,
- D. B. Brazis.

Dalyvaikum National War Fund Vajuje

Rašo Kun, Dr. Juozas B. Končius, BALF pirmininkas

Per spalį ir lapkričio mėnesius visoj šaly vyksta National War Fund vajuje. Jo svarbiausias tikslas paremti baisiam kare musų sunus, musų brolius, guldancius galvas už Amerikos, taikos ieškančio, pasaulio ir musų senosios tėvynės Lietuvos laisvę.

Vajaus pajamų 65% bus skiriama musų kariams, o 35% — nuo karo nukentėjusioms tautoms, jų tarpe ir lietuviams, kenčiantiems pačioje karo ugnyje.

Ačiū Dieviui, musų valdžia Washingtone pripažino mums teisę lietuvių ir kitataučius organizuoti į United Lithuanian Relief Fund of America, kurį priėmė į bendrą visų fondų šeimą ir kuriam leido teikti nukentėjusiems lietuviams pašalpą.

Kaip National War Fund pilnašiais nariai, vajuje privalome, ne tik patys aktyviai darbu ir auka dalyvauti, bet ir įsipareigoti kitus raginti tą atlikti.

Kiekvienas duotas doleris teiks pagalbą kariaujančiam musų kariui Dėdės Samo uniformoje, nežiurint kuriame karo fronte jie bebūtų; teiks pagalbą badaujančiam musų močiutei, serganciam tėveliui; teiks pagalbą ištremtam broliui ir sesei.

Iš ko galėtų atsisteigti lietuvių tauta, jeigu mes neišgelbėtume jos gyvų likučių iš ugnies ir griuvėsių?! Kaip turtingos Amerikos piliiečiai, mes privalome teikti pagalbą, ne tik savo šaliai, Amerikai ir savo kariams, bet ir kenčiančioms tautoms.

Negali būti nieko kilnesnio, kaip alkaną papenėt, sergantį pagydyt, suvargusį priglaut, apdengt ar paguost.

Gelbėdami kitiems, gelbstime sau. Lengviau gelbėt, negu laukt pagalbos iš kitų.

DALYVAUDAMI NATIONAL WAR FONDO VAJUJE ATLIEKAME PAVYZDINGŲ AMERIKOS PILIEČIŲ PAREIGĄ.

UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC.,

19 West 44-th Street, New York 18, N. Y. Tel. MU 2-8062 Room 510

Wilkes Barre, Pa.

Atitaisymas Klaidos

Tėvynės No. 40 įsiskverbė klaida: kur rašoma, kad SLA 115 kp. bankietas įvyks spalio 10 d., turėjo būti spalio 15 d. Bankietas įvyks Progresyvio

Klubo svetainėje, 325 E. Market St. Vakariene bus įvairi. Tarpe kitų svečių dalyvaus S. L. A. prezidentas V. F. Laukaitis ir SLA sekr., M. J. Vinkas. Bus ir muzikalis programos. Svetainė bus atdara 2 val. Vakariene prasidės 5:30 val. vakare.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

ŪEKIAI ISRASŲTI SPALIO 7, 1944

Išmokėtos pomirtinės

ANTANAS SIPAITIS, 63 kp., Chicago, Ill., gimęs geg. 30 d., 1909 m., Chicago, Ill. Prie SLA prisirašė geg. 7 d., 1929 m., numirė rugs. 7 d., 1944 m. širdies liga. Velionio motinai, Elzbietai Sipaitienei, pomirtinės išmokėta \$1,000.00

JUOZAS MAČEKIS, 86 kp., N. S. Pittsburgh, Pa., gimęs liepos 22 d., 1888 m., Šiaulių apskr., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė sausio 13 d., 1924 m., numirė rug-sėjo 9 d., 1944 m. nuo sutruškinto pakaušio. Velionio moteriai, Antaninai Mačekienei, pomirtinės išmokėta \$300.00

MARĖ VALINCIENĖ, 104 kp., Pittsburgh, Pa., gimus lapkr. 8 d., 1890 m., Vartų kaime, Bartininkų vals., Vilkaviškio apskr. Prie SLA prisirašė gruod. 21 d., 1924 m., numirė rugs. 10 d., 1944 m. nuo kraujapludžio. Velionės dukterims: Viktorijai Valinciu-tei ir Pranei Simonavičienei, pomirtinės išmokėta \$1,000.00

VERONIKA PERLIENĖ, 156 kp., Benton, Ill., gimus spalio 31 d., 1877 m., Seinų apskr., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė lapkr. 2 d., 1919 m., numirė rug-spjūo 30 d., 1944 m. nuo kraujapludžio. Velionės sunui, Vincui Perliui, pomirtinės išmokėta \$300.00

Viso \$2,600.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$98,066.57

Išmokėtos ligoje pašalpos

A. JAKAVONIS, 17 kp., Brockton, Mass. Sirgo 5 savaites ir 5 dienas \$35.00
J. STANKEVICIUS, 35 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 12 s. 72.00
M. LAPINSKIENE, 42 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 18 s. 112.60
A. KASINSKAS, 42 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 13 s. ir 2 d. 66.00
A. SIPAITIS, 63 kp., Chicago, Ill. Sirgo 18 s. ir 4 d. 92.00
A. KUBILSKIS, 95 kp., Coal Center, Pa. Sirgo 9 s. ir 2 d. 49.50
M. VALINCIENĖ, 104 kp., Pittsburgh, Pa. Sirgo 24 s. 86.50
V. MACIULAITIENE, 125 kp., Melrose Park, Ill. Sirgo 19 s. ir 2 d. 124.00
J. KASPARAVICIUS, 155 kp., Bendl, Ill. Sirgo 1 s. ir 3 d. 18.00
C. HOPKINS, 193 kp., Toledo, Ohio. Sirgo 1 s. 12.00
J. ZIKAS, 270 kp., Niagara Falls, N. Y. Sirgo 3 s. ir 3 d. 31.50
O. SERAMETA, 318 kp., Worcester, Mass. Sirgo 8 s. ir 4 d. 78.00
J. NOREIKIENE, 354 kp., Akron, Ohio. Sirgo 9 s. ir 4 d. 87.00

Viso \$864.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$82,492.59

M. J. VINKAS,

SLA sekretorius.

Ar Įvyksta Šiandien Stebukly? Taip!

Tai sužinosi perskaitęs

Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

SVENC. P. MARIJOS APSIREISKIMAI LIURDE

Šia knyga susidomėjo visi Amerikos Lietuviai.

Ją skaito ir netikintieji!

Liurdo knyga

Gausiai paveiksluota, gražiai

kietais viršeliais įrista,

virš 500 puslapių.

KAINA — \$3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS
SLA NARYS
Tel. So. Boston 9423

Real Estate & Insurance
Specializuojam: Būstai,
Gyvenimo Namais ir Farmom
Mandagus ir Greitas Patarnavimas

322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1868, INSURANCE

1908 Insurance Exchange, Chicago, Illinois